



Årsrapport 2014

Lån & Spar Bank A/S
CVR-nr. 13 53 85 30

lån & spar

din personlige bank

Indhold

Til vores aktionærer	1
Hoved- og nøgletal 2010-2014	2
Ledelsesberetning	3-22
Strategi - Plan 218, Vision og Mission	9
Plan 218 - målsætninger	9
Lån & Spar Aktionæren	10
Regnskabsberetning	11-15
Risikostyring	16
Corporate Social Responsibility	17
Corporate Governance	18-19
Ledelse	20-21
Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsafleggelsen	22
Regnskab	23-67
Ledelsespåtegning	69
Revisorerklæringer	70-71
Repræsentantskab	72
Lokalråd	74-75
Loyalitetsbanker	76-77
Fondsbørsmeddelelser og finanskalender	78
Rådgivningscentre og adresser	79-80

Til vores aktionærer

Så har vi lagt 2014 bag os, og det er blevet tid til at gøre regnskab over det seneste års udvikling i Lån & Spar. Det har været endnu et år, hvor vi har rigtig meget at glæde os over.

Ført og fremmest er det glædeligt, at flere og flere viser os den tillid at blive kunde i banken. Kunderne får vores 5 % lønkonto mod at de samler alle deres bankforretninger hos os. Det er der god økonomi i for begge parter. Kundetilgangen er da også en væsentligt årsag til, at vi har øget indtjeningen betydeligt i 2014.

Basisindtjeningen før nedskrivninger blev 185 mio. kr., hvilket er en stigning på hele 42 mio. kr., og bringer os inden for rækkevidde af vores strategiske mål om en basisindtjening før nedskrivninger på 200 mio. kr. senest i 2018.

Et andet af vores strategiske mål er en kundetilfredshed på 30 % målt på C7 scoren. I årets kundeundersøgelse opnåede vi en score på 21 %, hvilket er en fremgang på ét procentpoint. En score på 21 % er ikke et dårligt niveau for kundetilfredsheden, men når ambitionen er 30 %, så skal vi flytte os noget hurtigere i de kommende år for at nå må-

let senest i 2018. Vi er stadig fortrøstningsfulde, vi ved hvor der skal sættes ind, og alle medarbejdere arbejder benhårdt med fokus på dette mål. Vi tror på, at det er på det personlige møde mellem kunde og rådgiver, at vi skaber værdi for kunden. Hvis vi lykkes med vores tredje strategimål om 4 kundemøder pr. dag pr. rådgiver, så skal kundetilfredsheden nok følge med op.

I 2014 har vores rådgivere i gennemsnit holdt 2,5 kundemøder pr. dag, hvilket er en fremgang i året på 0,5 kundemøde. Tiden til de mange kundemøder skal komme fra bankens store indsats med automatisering og digitalisering. Årets fremgang bekræfter os i, at vi gør det rigtige og er godt på vej.

Vi har mange flere gode resultater, vi kan glæde os over, men lad os nøjes med at nævne kursudviklingen på Lån & Spar-aktien, som steg med hele 40 % i 2014.

Som det sidste vil vi godt takke alle bankens medarbejdere for en fantastisk indsats i 2014 og for de mange gode resultater.



Anders Bondo Christensen
Bestyrelsesformand



John Christiansen
Adm. direktør

Hoved- og nøgletal 2010-2014

Mio. kr.	2014	2013	2012	2011	2010
Resultat					
Netto rente- og gebyrindtægter	648,7	595,3	570,7	509,2	471,4
Kursreguleringer valuta	7,5	4,8	7,4	6,8	7,0
Andre driftsindtægter	2,2	5,3	5,6	5,7	6,3
Udgifter til personale og administration	453,3	444,6	430,4	402,8	378,2
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	20,2	18,0	16,5	14,7	14,3
Basisindtjening før nedskrivninger	184,9	142,8	136,8	104,2	92,2
Nedskrivninger på udlån m.v.	44,3	29,6	36,3	29,6	25,6
Basisindtjening	140,6	113,2	100,5	74,6	66,6
Øvrige kursreguleringer	9,9	1,3	13,0	0,1	5,0
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	2,1	2,2	1,9	1,3	2,3
Udgifter til nødlidende banker (netto)	20,3	19,7	12,2	17,5	12,0
Resultat før skat	132,3	97,0	103,2	58,5	61,9
Skat	30,8	25,3	25,1	14,9	16,3
Årets resultat	101,5	71,7	78,1	43,6	45,6
Balance					
Kassebeholdning og tilgodehavender i kreditinstitutter m.v.	2.299,6	2.466,1	1.655,3	890,5	1.157,7
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.757,8	8.249,1	7.876,1	7.282,5	6.666,8
Obligationer og aktier	2.241,3	1.480,2	1.176,7	1.374,7	1.513,7
Aktiver i alt	13.692,5	12.550,1	10.991,8	9.840,9	9.615,9
Indlån og anden gæld	12.093,5	11.051,4	9.473,8	8.043,1	7.898,2
Egenkapital	992,1	929,9	837,8	773,8	730,9
Nøgletal					
Kapitalprocent	16,3	18,9	16,2	17,8	18,3
Kernekapitalprocent	14,8	16,3	15,5	15,3	15,6
Egenkapitalforrentning før skat p.a. (%)	13,8	11,0	12,8	7,8	8,7
Egenkapitalforrentning efter skat p.a. (%)	10,6	8,1	9,7	5,8	6,4
O/I-nøgle (omkostninger/indtjening)	71,9	76,4	76,6	80,0	81,0
Renterisiko (%)	3,5	1,9	1,3	2,0	2,8
Valutaposition (%)	5,8	7,1	5,5	7,9	7,2
Valutarisiko (%)	0,1	0,1	0,0	0,1	0,3
Udlån i forhold til indlån (%)	73,5	75,8	82,5	89,1	83,2
Udlån i forhold til egenkapital	8,8	8,9	9,4	9,4	9,1
Årets udlånsvækst (%)	6,2	4,7	8,2	9,2	3,0
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet (%)	160,9	160,0	130,8	106,1	168,6
Summen af store eksponeringer (%)	32,6	17,4	50,9	34,2	78,3
Årets nedskrivningsprocent	0,4	0,3	0,4	0,3	0,2
Årets resultat pr. aktie (kr.)	37,6	27,3	30,4	17,2	18,3
Indre værdi pr. aktie (kr.)	367,6	344,4	327,0	300,6	292,0
Udbytte pr. aktie (kr.)	8,0	7,0	7,0	5,0	5,0
Børskurs	413,5	295,0	275,0	270,0	275,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie	11,0	10,8	9,0	15,7	15,0
Børskurs/indre værdi pr. aktie	1,1	0,9	0,8	0,9	0,9
Gennemsnitlig antal ansatte	369,0	375,0	360,0	360,0	346,0

Sammenligningstal for 2010-2012 er tilpasset som følge af ændringer i anvendt regnskabspraksis i 2013.

Ledelsesberetning

På vej mod nye mål med Plan 218

Efter at have realiseret målene i den hidtidige strategiplan - Plan 113 - lancerede Lån & Spar sidste år en række nye og ambitiøse pejlemærker i form af Plan 218. Den nye plan udstikker strategien for årene 2014-2018, og 2014 har derfor været første år med Plan 218 som mål for vækst og kundetilfredshed.

Udviklingen af Plan 218 har involveret såvel ledelse som medarbejdere, og den ligger i naturlig forlængelse af den hidtidige strategiplan ved at opstille tre meget konkrete mål for succes, som senest skal realiseres i 2018:

1. 200 mio. kr. i basisindtjening før nedskrivninger
2. Kundetilfredshed på 30 % målt på C7 scoren
3. 4 kundemøder pr. rådgiver pr. dag

Det er tre meget ambitiøse mål, men det er opfattelsen, at Lån & Spar har et stort markedspotentiale, og udviklingen i det første år med Plan 218 har til dels bekræftet, at målene er inden for rækkevidde.

I det følgende tager vi afsæt i strategiplanens tre søjler for at tegne et billede af, hvordan Lån & Spar har skaffet resultater og gjort en forskel i 2014.

1) Basisindtjening over forventning

Gennem året er det blevet mere og mere tydeligt, at Lån & Spar ville komme ud af 2014 med et godt resultat. Basisindtjeningen udviklede sig over forventning, og vi opjusterede derfor vores udmeldte resultatforventning i efteråret til en basisindtjening før nedskrivninger på 170-190 mio. kr. Resultatet blev en basisindtjening på 185 mio. kr., hvilket er 42 mio. kr. mere end året før.

'Det er rart at blive mødt med både faglig kompetence og menneskelighed, når man står i en kritisk situation i sit liv. Rådgiveren var overraskende godt forberedt og så muligheder, jeg ikke selv havde fået øje på. Jeg vil til hver en tid anbefale Lån & Spar Bank!' Kunde, Amager

Den øgede indtjening kommer fra flere kilder, hvoraf den markante vækst i antallet af helkunder er en af de væsentligste. Lån & Spar har nu over 50.000 helkunder, og det er denne udvikling, der er med til at øge indtjeningen i banken.

Derudover har kunderne i stort omfang valgt at omlægge realkreditlån, hvilket også har øget indtjeningen. Låneom-



lægningen er en følge af det historisk lave renteniveau. Kunder, som tidligere har valgt finansiering med korte flekslån, benytter i stor stil muligheden for at få finansieret boligen med et billigt fastforrentet prioritetslån.

Samarbejdet med EDC har desuden givet øget aktivitet og dermed øgede indtægter fra realkreditlån gennem Totalkredit.

Lån & Spar har, som en af de få danske banker, øget sine udlån, og det skyldes ikke, at hver enkelt kunde låner flere penge, men at antallet af kunder er vokset markant.

2) Kundetilfredshed med afdæmpet fremgang

C7 scoren for kundetilfredshed er i årets løb vokset fra 20 til 21. Det er glædeligt, at tilfredsheden er i fremgang, men det må også konstateres, at der er et stykke vej op til målet på 30, som er ambitionen i Plan 218. Der er plads til forbedring, og der skal arbejdes målrettet på flere punkter.

*'Når jeg tænker Lån & Spar, så tænker jeg på,
at her har vi en samarbejdspartner,
som gerne vil os, og hvor jeg i
dagligdagen mærker en
betydelig entusiasme fra ledelsens side.
Jeg oplever den samme interesse
i det daglige samarbejde'.
Samarbejdspartner, EDC*

En af udfordringerne har været, at nye kunder oplever for lang ventetid mellem aktiviteter. Der er – populært sagt – stadig flaskehalse i maskinrummet, og det kan resultere i utilfredsstillende ventetider, hvor den nye kunde føler, at der ikke sker noget.

Banksektoren slås desuden helt generelt med de digitale overførsler fra bank til bank, og det kan give uhensigtsmæs-

sige belastninger på både systemet og på medarbejderne. Det er en udfordring at koble flere systemer sammen, og derfor kan der opstå køer med ventetid til følge.

Lån & Spar er tæt på at være fuldt digitaliseret og er en af de mest digitaliserede banker i Danmark. Nu skal vi rette opmærksomheden imod at bruge digitaliseringen til at udvikle værktøjer, der kan aflaste medarbejderne og reducere flaskehalsene. Bedre kommunikation, øget automatisering og nye værktøjer skal være med til at ændre på tingenes tilstand i 2015.

3) Flere kundemøder end nogensinde

Vil man gøre sig fortjent til titlen som personlig bank, så er kundemøderne en central komponent. Efter at have holdt fokus på området igennem længere tid, holder hver Lån & Spar medarbejder nu i gennemsnit 2,5 kundemøder pr. dag. Det er et tilfredsstillende niveau på nuværende tidspunkt og en forbedring på 0,5 kundemøde det seneste år.

Målet om at nå op på 4 kundemøder pr. kunderådgiver pr. dag kan forekomme optimistisk, men takket være løbende automatisering vil tiden til forberedelse og efterbehandling blive reduceret endnu mere, så størstedelen af tiden bruges direkte på den vigtige dialog med kunden og på den konkrete rådgivning. Selvbetjening for kunden vil også være med til at aflaste medarbejderen og reducere tidsforbruget.

Allerede i dag er der langt større fleksibilitet, når det gælder booking og afholdelse af kundemøder end tidligere. Man kan afholde webmøder, så kunde og medarbejder ikke behøver at sidde sammen fysisk, og kunden kan booke tid direkte i medarbejderens kalender.

Kompetenceniveauet hos medarbejderne bliver løbende hævet i form af kurser og uddannelse. For kunden betyder det, at de kan få kvalificeret rådgivning i Lån & Spar, hvor medarbejderen er i stand til at foretage den 360 graders rådgivning, der altid er målet i 'din personlige bank'.



Markedsforholdene

Med udgangspunkt i Plan 218 kan vi selv gøre meget for at opnå de ønskede resultater, men vi er også påvirket af forholdene omkring os. Markedssituationen påvirker Lån & Spar, som den påvirker hele den finansielle sektor, og nøgleordet for 2014 har været en fortsat træghed på de fleste områder.

Selv efter 6-7 år er krisebevidstheden fortsat meget fremtrædende, og den nuværende krise har derfor strakt sig længere end tilsvarende kriser. På trods af, at forbrugertilliden ligger højt, så holder private forbrugere igen med at bruge penge og sparer stadig meget op. Gæld bliver afviklet, og udgifterne holdt i kort snor. De penge, der bliver lånt ud, kommer med andre ord hurtigt tilbage.

*'Føler mig velkommen, som person.
God atmosfære og uopfordret gennemgang af
ens økonomi alle de væsentlige steder med lån,
pension og livsforsikring.'* Kunde, Valby

Det er noget af et paradoks, da vi samtidig oplever et rekordlavt renteniveau, der gør det billigere end nogensinde at låne. Arbejdsløsheden har stabiliseret sig, med en svagt faldende tendens i årets løb. Der er derfor ikke nogle af de

traditionelle forklaringer, der virker helt dækkende for den store tilbageholdenhed.

Regeringen har på sin side forsøgt at stimulere til øget aktivitet ved blandt andet at fremrykke nogle offentlige investeringer, og alligevel går det stadig relativt langsomt med at øge væksten.

Renten er i 2014 faldet fra et i forvejen meget lavt niveau, og der er ikke udsigt til store rentestigninger inden for en overskuelig tidshorisont. Økonomer holder af samme grund øje med boligpriserne i specielt København og de øvrige større danske byer for at registrere tegn på en begyndende boligboble. Uden for de større byer tegner det tværtimod til stagnerende eller ligefrem faldende boligpriser.

Konkurrencen på bankområdet er blevet yderligere skærpet i det forløbne år, hvor der ikke alene har været en fortsat konsolidering i sektoren, men også øget konkurrence fra andre aktører fra ind- og udland.

Succes for nye rådgivningscentre

Selv om stort set alle bruger netbank, og flere og flere bruger mobilbank, så er der tydeligvis stadig et marked for personlig rådgivning og synlig, fysisk tilstedeværelse i gadebilledet. Det dokumenterer den markante succes, som specielt de seneste Lån & Spar rådgivningscentre i Københavnsområdet har fået på meget kort tid. De har fået

godt fat i lokalområderne og bidrager allerede i dag til indtjeningen.

Kundetilgang via loyalitetsbankerne

Nu som før står vores loyalitetsbanker for en stor del af den store tilgang af helkunder. Loyalitetsbankerne er en stor rekrutteringskanal, og ikke mindst tilbuddet om en 5 % lønkonto er blevet bemærket.

*'Strategien om at være Din Personlige Bank er ikke bare forankret i topledelsen og bestyrelsen, men også hos medarbejderne. Det største resultat er, at I er gået fra at have en strategi og et projekt til at have skabt en kultur'.
Samarbejdspartner, Arbejdsmiljø*

Tilbuddet om en 5 % lønkonto, hvis man samler hele sit bankengagement i Lån & Spar, kunne i 2014 fejre 5 års jubilæum. Vi har kunnet fastholde renten på de 5 % på trods af, at renteniveauet har været faldende siden introduktionen. Konceptet har vist sit værd ved at have tiltrukket mange nye kunder.



Som en naturlig del af strategien har vi også i 2014 arbejdet på, hvordan vi fremover kan gøre loyalitetsbankerne endnu bedre.

Fokus på medarbejdertilfredshed

I modsætning til de seneste år valgte vi ikke at deltage i undersøgelsen A Great Place to Work i 2014. Fravalget skyldes ønsket om ikke at fokusere for ensidigt på placeringen i den konkrete undersøgelse, men tværtimod bevare fokus på vores reelle kultur og medarbejdertilfredshed.

I stedet udførte vi en tilfredshedsmåling, som med et resultat på 73 % lå på et tilfredsstillende niveau i 2014. 92 % af medarbejderne er tilfredse/meget tilfredse med at arbejde i Lån & Spar.

Vi tror på, at medarbejderne skal involveres i arbejdet med at definere konkrete, strategiske tiltag, der skal realiseres i hver enkelt afdeling. Denne aktive involvering bliver opfattet positivt, og der kommer mange gode forslag og idéer på bordet som et resultat af processen.

Erhvervs- og investeringsområdet

Erhvervsafdelingen udvikler sig fortsat positivt. Afdelingens fokus er fortsat kunder inden for de liberale erhverv. Det gælder blandt andet tandlæger, hvor vi i dag har en pæn markedsandel. Derudover er det læger, dyrlæger, advokater og revisorer, der har bankens bevågenhed.

Foruden de liberale erhverv har vi i årets løb rettet opmærksomheden mod blandt andet andelsboligforeninger for at udnytte den indsigt på området, vi har i kraft af vores mange privatkunder med andelsbolig.

Vi vil være aktivt opsøgende i forhold til de erhverv, som ligger inden for vores målgruppe. I det forgange år er det blandt andet sket ved at være til stede på fag- og handelsmesser, hvor det er muligt at få den direkte og personlige dialog med potentielle kunder.

På investeringsområdet understøtter Gudme Raaschou kunderådgiverne i deres rådgivning af privatkunderne. Gudme Raaschous fokus er at skabe det bedst mulige afkast af de midler, som de har under forvaltning, hvilket er forudsætningen for at kunne fastholde og tiltrække både privatkunder og institutionelle kunder.

Kontrolbesøg fra Finanstilsynet

Lån & Spar har i 2014 haft det ordinære kontrolbesøg fra Finanstilsynet. Finanstilsynet skal mindst hver fjerde år aflægge pengeinstitutterne et besøg, hvor særligt kvaliteten af bankens udlån og forretningsgangene vedrørende kreditgivning undersøges. Den endelige rapport med Finanstilsynets konklusioner forventes offentliggjort i løbet af februar 2015. Bankens bestyrelse og direktion har fået en foreløbig

*'Lån & Spar siger tingene som de er
i et sprog der er til at forstå.*

*Lån & Spar har dygtige og imødekommende
medarbejdere, og står for ærlig og god
kundekontakt.'* Kunde, Aalborg

tilbage melding på besøget, og den var overvejende positiv. Finanstilsynet har bedt os øge reservationen til tab på et par erhvervsengagementer og reducere værdien af to domicilejendomme. Begge forhold er indregnet i regnskabet for 2014. Herudover forventer vi en række påbud, som vil kræve tilpasning af bankens forretningsgange og processer. Samlet set har Finanstilsynets besøg bekræftet os i, at Lån & Spar er en sund og veldrevet bank.

Øget regulering

Som pengeinstitut er Lån & Spar underlagt en høj grad af regulering. I kølvandet på den finansielle krise er den finansielle regulering de seneste år øget betragtelig i omfang og kompleksitet - en udvikling som kun ser ud til at fortsætte.

Myndighederne har særligt ønsket at sikre, at bankerne bliver bedre polstret både kapital- og likviditetsmæssigt. Fra starten af 2014 er kravene til størrelsen af bankernes kapital således øget betydeligt, og vil blive øget yderligere i de kommende år, når reglerne er fuldt indfaset. De nye likviditetsregler indføres fra oktober 2015 og øger kravet til størrelsen og sammensætningen af likviditeten betydeligt. Lån & Spar er allerede solidt kapitaliseret og har en stor overskudslikviditet, så vi er godt rustet til at imødegå de stigende krav.

Forventninger til fremtiden

Vores succes med åbningen af nye rådgivningscentre har givet os appetit på mere. I foråret 2015 åbner vi derfor et rådgivningscenter på Hovedvejen i Glostrup, som gør Lån & Spar synlige i et nyt og attraktivt område. Det vil blandt andet medføre, at vores samarbejde med EDC-mæglerne udvides til også at omfatte den københavnske vestegn.

Vi har i flere år drevet bankaktiviteter i Sverige gennem Konceptbanken, som er et joint venture med den svenske bank Sparbanken Öresund, som er et datterselskab af Swedbank. I 2014 indgik vi en aftale med Sparbanken Öresund, der betyder, at vi overtager deres del af aktiviteterne. Konceptbanken er hidtil blevet drevet inden for de juridiske og tekniske rammer af Sparbanken Öresund. Overtagelse forudsætter derfor blandt andet tilpasninger af Lån & Spars it-systemer. Konceptbanken har aktuelt 16 medarbejdere og et udlån på godt 700 mio. kr. Det er forventningen, at overtagelse vil kunne gennemføres sidst i 2015.

Det er ledelsens forventning, at kundetilgangen vil fortsætte i 2015, hvilket vil understøtte ambitionen om øget indtjening. Det lave renteniveau og den øgede konkurrence om kunderne har skabt et pres på rentemarginalen, som på kort sigt vil have den modsatte virkning. På den baggrund forventes basisindtjeningen før nedskrivninger for 2015 at udgøre 160-180 mio. kr.



Strategi – Plan 218, Vision og Mission

Fra vi i Lån & Spar i 2009 udviklede de redskaber, vi mente, der skulle til for at gøre banken til 'din personlige bank', er det lykkedes at trænge igennem med budskabet.

Kundemødet med den kompetente rådgiver er omdrejningspunktet for 'din personlige bank'. Vi får oftere og oftere tilbagemeldinger fra meget tilfredse kunder. Efter et møde med en rådgiver beder vi kunderne give os en tilbagemelding på kvaliteten af mødet. Det er et vigtigt redskab i vores arbejde med hele tiden at øge kundetilfredsheden.

Vi holder fast i vores mission om at være 'et attraktivt valg for kunden', og det har ligeledes båret frugt. Vi har derfor - også i 2014 - været i stand til at tiltrække mange nye kunder og har i dag mere end 50.000 helkunder.

I 2014 har vi taget det første skridt i Plan 218, som løber frem til 2018. Vi er allerede nu meget tættere på vores mål om en basisindtjening før nedskrivninger på 200 mio. kr.

Vision

Vi vil sætte høje standarder

- Det skal være lettere at være kunde hos os
- Vi skal opleves innovative og tidssvarende
- Vi skal være det trygge valg

Mission

Vi vil være et attraktivt valg for kunden

- Priserne skal være bedre end i de store banker
- Vi vil have høj etik i vores rådgivning
- Oplevelsen skal være mere personlig

Plan 218 – målsætninger

200 mio. kr. i basisindtjening før nedskrivninger

Maks. 0,5 % i nedskrivninger.

Kort rente på min. 2 %.

Kundetilfredshed på 30 % målt på C7 scoren

C7 scoren øges fra 20 % til 30 %.

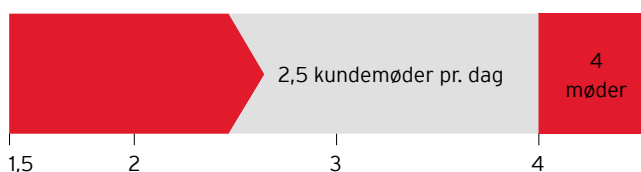
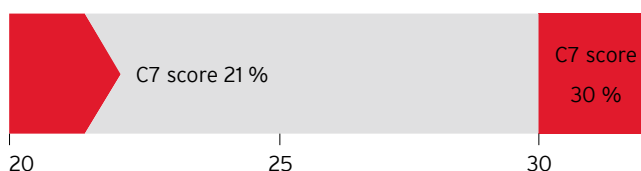
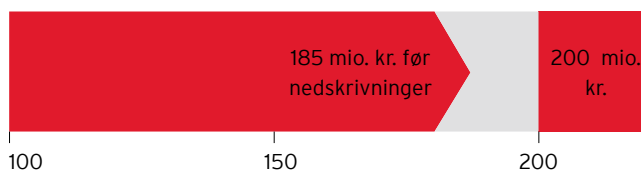
Beregnes som den andel af kunder, der vil anbefale Lån & Spar, fratrullet den andel, der ikke vil.

4 kundemøder pr. rådgiver pr. dag

Mere end 200.000 timer skal frem mod 2018 frigives ved hjælp af digitaliseringer og systemoptimeringer.

Så langt nåede vi i 2014

mål 2018



Lån & Spar Aktionæren

Lån & Spar-aktien

Aktiekapitalen udgør 271,0 mio. kr. fordelt på 2.710.000 aktier à 100 kr. Alle aktier har samme rettigheder. Lån & Spar-aktien er børsnoteret på NASDAQ Copenhagen (ISIN: DK0010201532).

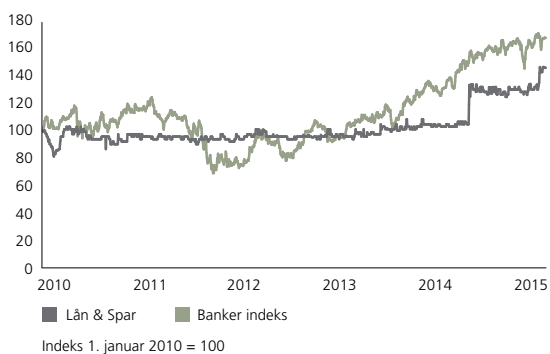
Oversigten nedenfor viser udvalgte nøgletal for Lån & Spar-aktien:

Nøgletal pr. aktie (kr.)	2014	2013
Årets resultat	37,6	27,3
Indre værdi	367,6	344,4
Udbytte	8,0	7,0
Børskurs/årets resultat	11,1	10,8
Børskurs/indre værdi	1,1	0,9

Kursudvikling

Lån & Spar-aktien sluttede året i kurs 413,5 mod kurs 295 året før - en stigning på 40,2 %. Kursstigningen har tidsmæssigt været sammenfaldende med presseomtale af ban-

Kursudvikling



ken. Til sammenligning steg indekset for bankaktier på Nasdaq Copenhagen med 26,6 %.

Udbytte

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at der udbetales udbytte på 8 kr. pr. aktie for regnskabsåret 2014, hvilket svarer til 21,3 % af årets resultat pr. aktie.

Aktionærer

Langt størstedelen af aktierne i Lån & Spar er ejet af institutionelle investorer og faglige organisationer. De faglige organisationer har indgået aktionæroverenskomster, der betyder, at deres aktier normalt kun omsættes inden for denne kreds af aktionærer. Aktionærer, der har anmeldt at eje 5 % eller mere af aktiekapitalen, fremgår af tabellen nedenfor:

Pensionskasser tilknyttet PKA	10,83 %
LB Forsikring A/S	10,36 %
Politiforbundet, Det Særlige Fond	10,00 %
Danmarks Lærerforening	8,96 %

Lån & Spar ejer egne aktier svarende til en ejerandel på 0,4 % ved udgangen af 2014.

Generalforsamling

Den ordinære generalforsamling afholdes mandag den 9. marts 2015 kl. 16.30 på Radisson Blu Scandinavia Hotel, Amager Boulevard 70, 2300 København S.

Regnskabsberetning

Konklusion

Årets resultat udgør 101,5 mio. kr., hvilket er en stigning på 41,5 %. Resultatet forrenter den gennemsnitlige egenkapital med 10,6 % efter skat. Basisindtjeningen før nedskrivninger udgør 184,9 mio. kr., hvilket er 42,1 mio. kr. mere end året før. Indtjingsvæksten er drevet af den fortsatte kundetilgang, højere forrentning af overskudslikviditeten og øgede indtægter fra omlægning af realkreditlån. Nedskrivninger på udlån m.v. udgør 44,3 mio. kr., og er fortsat meget lave. Basisindtjeningen efter nedskrivninger udgør 140,6 mio. kr., hvilket er en stigning på 27,4 mio. kr. Årets resultat er endvidere positivt påvirket af kursreguleringer. Ledelsen anser årets resultat og basisindtjeningen for værende tilfredsstillende.

Resultat og basisindtjening

Resultat før skat udgør 132,3 mio. kr. Årets resultat udgør 101,5 mio. kr. Basisindtjeningen før nedskrivninger udgør 184,9 mio. kr. og indfrier den udmeldte forventning om en basisindtjening før nedskrivninger i niveauet 170-190 mio. kr.

Netto renteindtægter er steget 4,7 % og udgør 428,6 mio. kr. Stigningen kommer bl.a. fra vækst i udlånet, som er drevet af en pæn kundetilgang og en højere forrentning af overskudslikviditeten.

Gebyrer og provisionsindtægter er steget 21,3 % og udgør 252,8 mio. kr. Udover kundetilgangen er denne udvikling drevet af en meget høj aktivitet med omlægning af kunder-

nes realkreditlån. Afgivne gebyrer udgør 35,5 mio. kr., hvilket er en stigning på 22,0 %. Samlet udgør netto rente- og gebyrindtægter 648,7 mio. kr., hvilket er en vækst på 9,0 %.

Udgifter til personale og administration udgør 453,3 mio. kr. Bankens strategiske fokus på digitalisering og automatisering har betydet, at væksten i omkostningerne ikke har været større end 2,0 %. Udviklingen i omkostningerne er sammensat af et fald i udgifter til personale og en stigning i de øvrige administrationsomkostninger. Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver udgør 20,2 mio. kr.

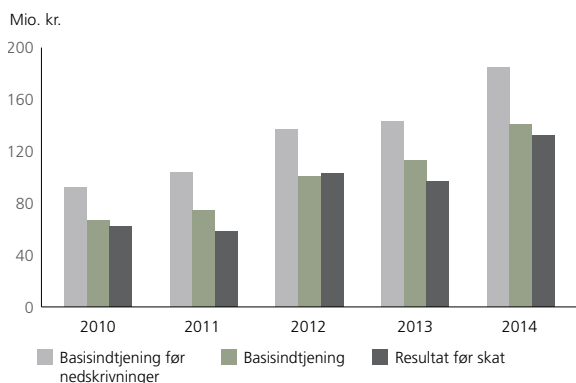
Sat i forhold til indtægterne har vi brugt 72 øre, for hver krone vi har tjent. Det er fald på 4 øre i forhold til 2013.

Nedskrivninger på udlån m.v. udgør 44,3 mio. kr., og er steget med 14,8 mio. kr. sammenlignet med 2013. Stigningen er ikke udtryk for en generel forværring af kreditkvaliteten, men skyldes øgede reservation til tab på nogle enkelte erhvervskunder i 2. halvår. Sat i forhold til udlån og garantier udgør nedskrivninger 0,4 %, og må derfor fortsat siges at være lave.

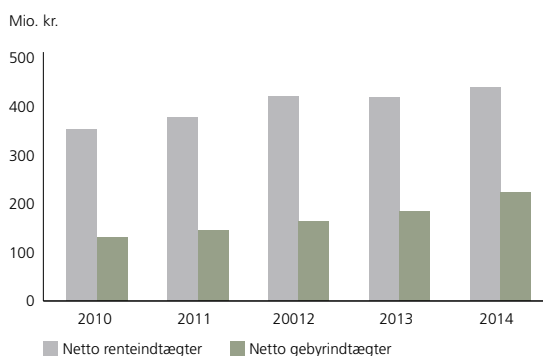
Øvrige kursreguleringer

Øvrige kursreguleringer udgør en kursgevinst på 9,9 mio. kr., hvilket er 8,6 mio. kr. mere end for 2013. Aktier har givet en kursgevinst på 17,4 mio. kr., hvoraf kursgevinst på aktier uden for handelsbeholdningen udgør 5,2 mio. kr. Obligatio-

Basisindtjening og resultat før skat



Netto rente- og gebyrindtægter



ner har givet et kurstab på 15,9 mio. kr., mens handel med afledte finansielle instrumenter har bidraget med en kursgevinst på 8,4 mio. kr.

Resultat af kapitalandele

Årets resultat i Invest Administration A/S udgør 2,1 mio. kr.

Udgifter til nødlidende banker

Udgifter til nødlidende banker udgør 20,3 mio. kr., og vedrører bidrag til Garantifonden for Indskydere og Investorer baseret på det dækkede nettoindlån.

Skat

Skat af årets resultat udgør 30,8 mio. kr. svarende til en effektiv skattesats på 23,3 %. Den i forhold til selskabsskatteprocenten lave effektive skattesats skyldes, at kursgevinst på aktier uden for handelsbeholdningen er skattefri.

Udbytte

Bestyrelsen indstiller, at der udbetales udbytte på 8 kroner pr. aktie.

Balance, risikoeksponering og kapitalforhold pr. 31. december 2014

Drevet primært af indlånsvækst har bankens balance været kraftigt stigende de seneste år. Ved udgangen af 2014 udgjorde balancen 13.692,5 mio. kr., hvilket er en stigning på

1.142,4 mio. kr. det seneste år. Udlånet udgør 8.757,8 mio. kr., hvilket er en vækst på 6,2 %. Væksten kommer fra en fortsat stor nettotilgang af kunder, men skyldes også en høj aktivitet med omprioriteringer af realkreditlån, hvor banken stiller kreditter til rådighed, indtil realkreditfinansieringen falder på plads.

Ved udgangen af 2014 er der samlet nedskrevet 125,2 mio. kr. på udlånet, hvilket er lidt mindre end året før.

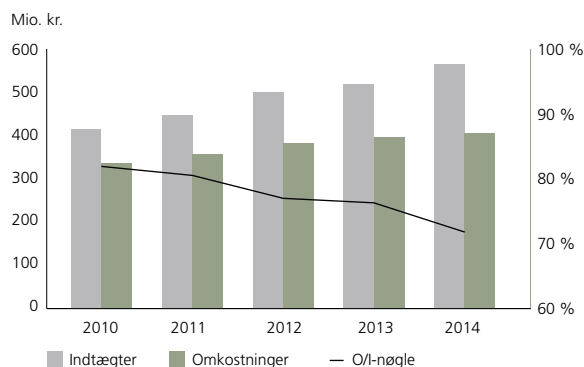
Den maksimale krediteksponering ekskl. handelsbeholdningen udgør 12.389,9 mio. kr. Heraf udgør garantier 1.394,3 mio. kr. Privatkunderne tegner sig for hele 74,0 % af krediteksponeringen, og er fortsat kendetegnet ved en meget høj kreditkvalitet.

Maksimal krediteksponering

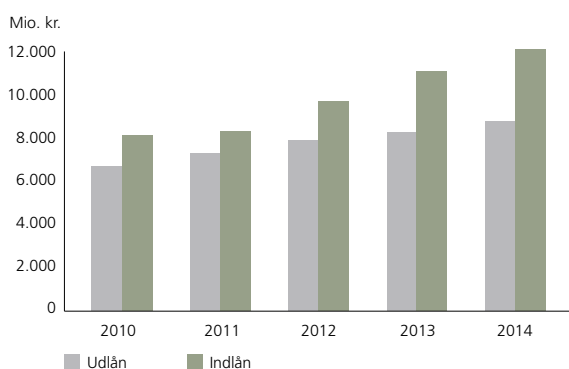
(Mio. kr.)	31.12.2014	31.12.2013
Detail	9.163,6	8.417,7
Erhverv	939,5	949,0
Institut	241,0	237,3
Stat	2.045,8	2.206,5
I alt	12.389,9	11.810,5

Bankens ratingsystem inddeler detailkunderne i ti risikoklasser efter sandsynligheden for tab. Kunder der har misligholdt deres forpligtelse placeres i en gruppe for sig.

Indtægter, omkostninger og O/I-nøgle



Udlån og indlån



Fordelingen af detaileksponeringen efter kreditkvalitet er vist i grafen nedenfor. Risikoklasserne 7-10, hvor der er meget lille sandsynlighed for, at kunderne misligholder deres forpligtelser, omfatter 62,5 % af den samlede detaileksponering. Misligholdte eksponeringer udgør 57,7 mio. kr., hvilket svarer til 0,6 % af detaileksponeringen

Erhvervseksponeringen vedrører primært organisationer og institutionelle investorer. Banken anvender Finanstilsynets bonitetskategorier til klassificering af eksponeringen efter kreditkvalitet. Fordelingen på de enkelte kategorier er vist i tabellen nedenfor.

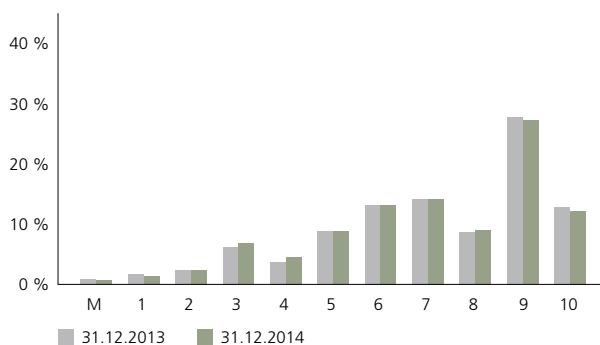
Krediteksponeringen på erhverv

(Mio. kr.)	31.12.2014	31.12.2013
3 - utvivlsom god	45,7	40,3
2a - normal	666,2	672,8
2b - ingen væsent- lige svaghedstegn	162,3	151,2
2c - væsent- lige svaghedstegn	21,0	18,9
1 - OIV	44,3	65,8
Erhverv i alt	939,5	949,0

For kategorierne 3 og 2a er sandsynligheden for tab henholdsvis 'meget lav' og 'lav', og omfatter 75,8 % af erhvervseksponeringen.

Krediteksponeringen på detail

Procent



Det historisk lave renteniveau gør det vanskeligt at opnå et fornuftigt afkast af overskudslikviditeten, når hovedparten placeres kontant. S sammensætningen af likviditeten er derfor ændret, så en større andel er placeret i obligationer.

Ved udgangen af 2014 udgør obligationsbeholdningen 2.135,7 mio. kr., hvilket er 770,6 mio. kr. mere end året før. Som det fremgår af tabellen består obligationsbeholdningen stort set udelukkende af almindelige danske realkreditobligationer, som er kendetegnet ved en lav kreditrisiko.

Obligationer

(Mio. kr.)	31.12.2014	31.12.2013
Stat	1,7	30,8
Realkredit	2.105,2	1.333,7
Øvrige	28,8	0,6
Obligationer i alt	2.135,7	1.365,1

Mere væsentlig er det, at den større andel af obligationer har øget bankens renterisiko. Pr. 31. december 2014 er den totale renterisiko, der primært kommer fra obligationsbeholdningen, opgjort til 31,6 mio. kr. mod 15,4 mio. kr. året før.

Aktiebeholdningen udgør 105,6 mio. kr. Når ikke-afregnede aktiehandler medregnes udgør aktiebeholdningen 93,4 mio. kr. Aktierisikoen kan udtrykkes som et fald i markedsværdien på 12 % svarende til en middel negativ markedsudvikling, og vil betyde et kurstab på 11,2 mio. kr. Det er et lille fald i forhold til året før.

Nettoeksponeringen i udenlandsk valuta udgør 52,6 mio. kr.

Bankens domicilejendomme er værdiansat til 118,8 mio. kr., hvilket er 17,7 mio. kr. mindre end året før. Faldet skyldes, at Finanstilsynet ved deres gennemgang af værdiansættelsen påbød banken at reducere værdien af to ejendomme, og i samme forbindelse foretog banken en omvurdering af bankens øvrige ejendomme.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker udgør 38,4 mio. kr. pr. 31. december 2014.

Indlånet udgør 12.093,5 mio. kr., hvilket er en stigning på 1.042,2 mio. kr. Stigningen skyldes en kombination af generelt øget opsparing og kundetilgang.

Egenkapitalen udgør 992,1 mio. kr., hvilket er en stigning i året på 62,3 mio. kr. Stigningen består af årets overskud fratrasket udbytte for regnskabsåret 2013, tilbageførte opskrivninger på domicilejendomme og aktuariemæssige tab.

Det lovgivningsmæssige krav til likviditet udgør 1.686,3 mio. kr. pr. 31. december 2014. Likviditeten udgør 4.400,2 mio. kr. svarende til 160,9 % mere end lovkravet (overdækning). I forhold til 10 %-kravet udgør overdækningen 214,4 %. Overdækningen vurderes til at være ganske betryggende.

Likviditetsmæssig overdækning

(Mio. kr.)	31.12.2014	31.12.2013
10 %-krav	1.399,5	1.267,7
15 %-krav	1.686,3	1.474,6
Likviditet	4.400,2	3.833,3
Overdækning	160,9 %	160,0 %

Kapitalprocenten udgør 16,3 %, og er faldet 2,6 %-point i forhold til opgørelsen pr. 31. december 2013. Solvensbehovet er opgjort til 9,9 %. Den nødvendige solvens udgør 10,1 %, og er dermed det højeste krav til størrelsen af kapitalgrundlaget. Forskellen op til kapitalprocenten (kapitalmæssig overdækning) udgør 6,2 %-point, og svarer til 379,4 mio. kr. i kapital.

At kapitalprocenten er faldet skyldes hovedsageligt, at Finanstilsynet påbød banker med IRB-godkendelse om ikke længere at anvende en særlig lempelig risikovægtning af såkaldte kvalificerede revolverende detaileksponeringer. Trods dette fald i kapitalprocenten er Lån & Spar stadig solidt kapitaliseret.

Kapitalforhold

(Mio. kr.)	31.12.2014	31.12.2013
Egentlig kernekapital	906,4	831,8
Kernekapital	906,4	818,2
Kapitalgrundlag (tidl. basiskapital)	997,8	949,6
Samlet risikoeksponering (tidl. risikovægtede poster)	6.118,6	5.014,7
Egentlig kernekapitalprocent	14,8 %	16,6 %
Kernekapitalprocent	14,8 %	16,3 %
Kapitalprocent (tidl. solvensprocent)	16,3 %	18,9 %
Solvensbehov	9,9 %	10,7 %
Nødvendig solvens	10,1 %	11,1 %

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet har fastsat fem grænseværdier, som det enkelte pengeinstitut som udgangspunkt skal holde sig indenfor. Tabellen nedenfor viser tallene 31. december 2014 for Lån & Spar og de fastsatte grænseværdier.

Tilsynsdiamanten

	31.12.2014	Grænseværdi
Store eksponeringer	32,6 %	Mindre end 125 %
Udlånsvækst	6,2 %	Mindre end 20 %
Ejendommeeksponering	0,8 %	Mindre end 25 %
Stabil funding	0,7	Mindre end 1
Likviditetsoverdækning	160,9 %	Større end 50 %

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Regnskabsmæssige estimater og skøn

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med estimater og skøn. De fremtidige resultater vil derfor blive påvirket i det omfang, at de faktiske forhold viser sig at afvige fra tidligere estimater og skøn. Estimater og skøn er baseret på forudsæt-

ninger, som ledelsen anser som forsvarlige. Principperne for udøvelse af regnskabsmæssige skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, er uændrede i forhold til tidligere år, og omfatter områderne:

- Nedskrivninger på udlån
- Fastsættelse af dagsværdien for unoterede aktier
- Fastsættelse af dagsværdien ved omvurdering af domilejendomme
- Nedskrivningstest af goodwill
- Måling af ydelsesbaserede pensionsordninger

Risikostyring

Risikostyring i Lån & Spar bygger på vores målsætning om, at vi vil håndtere de risici, som aktiviteterne er forbundet med, ansvarligt og kompetent.

Risikoprofilen i Lån & Spar er kendetegnet ved konservatisme og lav risiko. Vi har gennem mange år primært været fokuseret på aktiviteter målrettet privatkunder. Vi har derfor ikke komplicerede produkter, hvor risici kan være høje eller komplicerede at kvantificere. Vi påtager os risici i henhold til den valgte forretningsmodel samt de strategiske målsætninger. Risikoprofilen afspejler sammenhængen mellem bankens vision, mission og forretningsmodel, og den står til enhver tid i hensigtsmæssigt forhold til kapitalgrundlaget.

Når vi låner penge ud, vil kundens vilje og evne til at betale lånet tilbage være kendt. Vi undersøger kundens økonomiske situation i dybden, og følger løbende op på, om kundens kreditværdighed ændrer sig. Lån & Spar har igennem mange år anvendt et egenudviklet ratingsystem til risikoklassificering af privatkunder, og det er derfor en integreret del af vores kreditstyringsproces.

Målet for banken er ligeledes at opbygge et ratingsystem til risikoklassificering af erhvervskunder, så det også bliver en integreret del af kreditstyringsprocessen. Indtil videre anvendes Finanstilsynets standardmetoder for denne del af porteføljen.

Bankens kreditpolitik og effektive procedurer for håndtering af engagementer med forhøjet tabsrisiko har sikret, at vi i 2014 ikke har fået flere tab, end hvad der er forventeligt i den samfundsøkonomiske situation, som vi befinder os i. I lighed med risici på kreditområdet har banken systemer og procedurer, som håndterer de operationelle, markedsmæssige og likviditetsmæssige risici, så vi løbende minimerer disse, da det ikke er bankens primære indtjeningsområder.

For yderligere detaljeret information omkring risici henvises til årsregnskabet note 2 og risikorapporten, som findes på hjemmesiden lsb.dk/risikorapport_2014

Corporate Social Responsibility

Lån & Spar Bank udspringer af begrebet social ansvarlighed. Banken blev stiftet i 1880, og i bankens stiftelsesdokumenter fra dengang fremgår det blandt andet, at man etablerede banken for at sikre, at ingen embeds- eller bestillingsmænd skulle falde i ågerkarlenes vold.

Bankens virksomhed er den dag i dag funderet i de samme rødder, og i bankens mission er det skrevet, at banken vil være en personlig bank, der arbejder med en høj etik i rådgivningen. Banken skal til enhver tid sætte høje standarder for bankdrift og være kundens trygge valg.

Med det som udgangspunkt arbejder vi hver dag med at hjælpe vores kunder til en sund og robust økonomi.

Lån & Spar anser samfundsansvaret og de tilhørende politikker og initiativer som en del af den måde, banken driver sin virksomhed på. Som udgangspunkt skal Lån & Spar først og fremmest sikre, at vores kunder oplever, at vi skaber værdi for dem og i umiddelbar sammenhæng skal banken bidrage med viden og erfaring, der hvor vi kan gøre en forskel. Vores ambition er at kunne være med til at skabe finansiel stabilitet, samt at kunne tilbyde bæredygtighed i løsninger og serviceydelser, i interne processer og over for eksterne interessenter.

Klimaforandringer bliver i stigende grad synlige, og det er naturligt for os at være opmærksomme på at nedbringe bankens påvirkninger af miljøet mest muligt.

Det er naturligt for os at respektere og understøtte menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder og udvikle det enkelte individ til en dygtig samfundsborger.

At være en ansvarlig virksomhed er konstant en udfordring, som man aldrig kommer helt i mål med. I Lån & Spar arbejder vi med et udgangspunkt i at være ansvarlige, og leve op til de internationalt anerkendte principper for god virksomhedsadfærd inden for de fire definerede områder: miljø, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og antikorruption. Vi vil hele tiden arbejde for at leve op til disse krav, samtidigt med at vi sikrer bankens positive udvikling og de positive finansielle resultater.

For at leve disse ambitioner ud fokuserer Lån & Spar på fire indsatsområder

- Finansiell rådgivning & kunder
- Medarbejdere
- Marked & Miljø
- Ansvarlige investeringer

I bankens redegørelse for samfundsansvar er alle aktiviteter og mål på CSR området beskrevet. Rapporten kan findes på hjemmesiden lsb.dk/CSR_2014

Corporate Governance

God selskabsledelse

Corporate Governance handler om samspillet mellem aktionærerne og ledelsen, men er også af stor betydning for øvrige interessenter. Corporate Governance, eller på dansk 'God selskabsledelse', udspringer af de regler og holdninger, som fastlægger ledelsesstrukturen i Lån & Spar. Disse regler og holdninger følger af lovgivning, vedtægter, forretningsgange og den måde, hvorpå disse rammer anvendes. Komitéen for god Selskabsledelse arbejder for at fremme udviklingen i god selskabsledelse. Komitéen har udarbejdet et ledelseskodex med en række anbefalinger om god selskabsledelse, som kan ses på corporategovernance.dk. NASDAQ Copenhagen A/S har besluttet at implementere komitéens ledelseskodex i deres regler for udstedere af aktier, som dermed omfatter Lån & Spar. Banken følger alle anbefalingerne med undtagelse af to anbefalinger vedrørende overtagelsesforsøg og udvælgelse og indstilling af kandidater til bestyrelsen, som kun delvist følges. For at skærpe fokus på de ledelsesmæssige forhold i banksektoren, har Finansrådet taget initiativ til et supplerende ledelseskodex, som med en række anbefalinger går videre end anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse. Bankens implementering af anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse og Finansrådet er nærmere beskrevet på bankens hjemmeside. I det følgende gennemgås ledelsesstrukturen i Lån & Spar.

Ledelsesstruktur

Generalforsamling

Generalforsamlingen er Lån & Spar's øverste myndighed. Den ordinære generalforsamling afholdes inden fire måneder efter udløbet af regnskabsåret. Ekstraordinær generalforsamling skal indkaldes efter beslutning fra bestyrelsen, de generalforsamlingsvalgte revisorer eller aktionærer, der ejer mindst 5 % af aktiekapitalen. Alle aktionærer har ret til at møde op, og har også ret til at få et emne behandlet

på generalforsamlingen. Hver aktie giver ret til at afgive én stemme dog med den begrænsning, at ingen aktionær kan afgive flere stemmer, end hvad der svarer til 15 % af aktiekapitalen. Denne stemmeretsbegrænsning gælder ikke for Lån & Spar Fond. Afgørelser træffes ved simpelt flertal, med mindre andet følger af vedtægterne eller lovgivningen. En ændring af bankens vedtægter kræver således, at mindst 2/3 af de afgivne stemmer er for ændringsforslaget.

Repræsentantskab

Repræsentantskabet fører tilsyn med bestyrelsens og direktionens arbejde. Der afholdes minimum to repræsentantskabsmøder årligt. Repræsentantskabet bliver valgt på den årlige generalforsamling, og består af 45-60 medlemmer. Ofte indgår de forskellige aktionærgrupper valgforbund om de ønskede kandidater.

Bestyrelse

Bestyrelsen tegner den overordnede ledelse. Det er blandt andet bestyrelsens opgave at stå for de skriftlige retningslinjer for de væsentligste aktivitetsområder samt at definere arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion. Bestyrelsen afholder møder seks gange om året samt efter behov. Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg, et nomineringsudvalg, et aflønningsudvalg og et risikoudvalg, der udgøres af den samlede bestyrelse. Lars Wallberg er, som følge af hans særlige regnskabsmæssige kompetencer, valgt til formand for revisionsudvalget. Anders Bondo Christensen er formand for de øvrige udvalg. Bestyrelsen består af otte aktionærvalgte og fire medarbejdervalgte medlemmer. Af de nuværende aktionærvalgte bestyrelsesmedlemmer er seks medlemmer mænd og to kvinder. I anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse skelnes mellem henholdsvis uafhængige bestyrelsesmedlemmer og ikke-uafhængige bestyrelsesmedlemmer. Alle medlemmer af bestyrelsen i Lån & Spar er uafhængige. Bestyrelsen gennemfører en gang om året en selvevalueringsproces med henblik på at optimere sit arbejde og samarbejde med direktionen. Vederlaget til bestyrelsen udgør et fast årlig honorar, der reguleres med

Corporate Governance

DA's årlige lønstigningstakst, og godkendes hvert år af generalforsamlingen. Det er repræsentantskabet, der vælger de aktionærvælgte bestyrelsesmedlemmer, og de indstiller typisk formænd for danske lønmodtagerorganisationer som medlemmer, da de har tæt føling med danske lønmodtagere. Alle otte aktionærvælgte medlemmer er på valg hvert år. Genvalg kan ikke finde sted efter det fyldte 70. år. Valg af medarbejdervælgte medlemmer følger reglerne i dansk lovgivning. Disse regler giver medarbejderne ret til at vælge et antal medlemmer til bestyrelsen, der svarer til halvdelen af de aktionærvælgte medlemmer. De medarbejdervælgte medlemmer er på valg hver fjerde år. Der er senest afholdt valg i 2014, så næste ordinære valg skal afholdes i 2018.

Lokalråd

I alle rådgivningscentre uden for hovedstadsområdet har vi etableret et lokalråd. Medlemmerne støtter bankens udvikling, og hjælper med at udbrede kendskabet til banken i lokalområdet. Derudover skal de videreformidle opfattel-

sen af banken i lokalområdet til rådgivningscenterets leder. Hvert lokalråd består af 7-16 medlemmer fra organisationer i aktionærkredsen. Der afholdes lokalrådsmøder minimum fire gange om året. Medlemmerne vælges af bestyrelsen for et år ad gangen, og rådet udpeger selv en formand og en næstformand.

Direktion

Direktionen varetager den daglige ledelse, og har ansvaret for, at banken lever op til vedtægter, lovgivning og de forskrifter, bestyrelsen angiver. Direktionen deltager normalt i bestyrelses- og repræsentantskabsmøder, men har ingen stemmeret. Aflønningen af direktionen er baseret på en fast løn og pension. Det er bestyrelsen, der ansætter direktionen.

På lsb.dk/corporategovernance_2014, kan du læse mere om bankens implementering af anbefalingerne om god selskabsledelse.

Ledelse

Bestyrelsens formand:

Formand Anders Bondo Christensen, 55 år

Indvalgt i bestyrelsen den 25. marts 2003. Senest genvalgt 17. marts 2014. Formand for nominerings-, aflønnings- og risikoudvalget.

Formand: Danmarks Lærerforening, Lærernes Centralorganisation, Forhandlingsfællesskabet, Stats- og kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab (SKAF), FTF-K, Lærernes Pension, LPA Holding, FS Design, A/S Hotel Frederiksdal.

Bestyrelsesmedlem: FTF, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Fonden for Entreprenørskab (tidl. Young Enterprise), Ulandssekretariatet, Nordiske Lærerorganisationers Samråd (NLS).

Bestyrelsens 1. næstformand:

Tidligere formand Peter Ibsen, 64 år

Indvalgt i bestyrelsen den 30. marts 2005. Senest genvalgt 17. marts 2014.

Bestyrelsesmedlem: PFA Pension.

Bestyrelsens 2. næstformand:

Formand Finn R. Larsen, 59 år

Indvalgt i bestyrelsen den 17. marts 2014.

Formand: Akademikerne.

Bestyrelsesmedlem: ATP, Centralorganisationernes Fælles Udvalg (CFU), Forhandlingsfællesskabet.

Forbundsformand Jørn Rise Andersen, 58 år

Indvalgt i bestyrelsen den 18. marts 2009. Senest genvalgt 17. marts 2014.

Forbundsformand: Dansk Told & Skatteforbund.

Bestyrelsesformand: Tjenestemændenes Låneforening.

Formand: Dansk Told & Skatteforbunds Fælleslegat.

Bestyrelsesmedlem: Tjenestemændenes Forsikring, Interesseforeningen, Fonden af 1844.

Formand Grete Christensen, 57 år

Indvalgt i bestyrelsen den 8. marts 2010. Senest genvalgt 17. marts 2014.

Formand: Dansk Sygeplejeråd, Sundhedskartellet, Sygeplejerskernes Fritidsboliger A/S.

Næstformand: Forbrugsforeningen af 1886, Hotel Koldingfjord A/S, Pensionskassernes Administration A/S (PKA A/S), Pensionskassen for sygeplejersker.

Bestyrelsesmedlem: A/S Knudemosen, FTF, DIGNITY, Dansk Selskab for Patientsikkerhed.

Forbundsformand Henrik Horup, 51 år

Indvalgt i bestyrelsen den 11. marts 2013. Senest genvalgt 17. marts 2014.

Forbundsformand: Dansk Jernbaneforbund.

Bestyrelsesformand: Min A-kasse, Tjenestemændenes Forsikring, Interesseforeningen Afd. 1, Interesseforeningen Afd. 17.

Næstformand: Tjenestemændenes Låneforening.

Bestyrelsesmedlem: Europæisk Transportarbejder Forbund (ETF), Nordisk Transportarbejder Forbund (NTF) (sektionsformand), Branchebestyrelsen Pension Danmark, Sam-pension (Kundegruppen for Statsansatte), Dan Ejendoms Service A/S, Låneforeningen 1883.

Repræsentantskabsmedlem: Tryghedsgruppen (Syddanmark).

Ledelse

Formand Bente Sorgenfrey, 58 år

Indvalgt i bestyrelsen den 24. marts 2004. Senest genvalgt 17. marts 2014.

Formand: FTF.

Næstformand: Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Bestyrelsesmedlem: ATP, Professionshøjskolen Sjælland.

Repræsentantskabsmedlem: Nationalbanken.

Medlem: PFA's Kunderåd, Det Økonomiske Råd.

Finansdirektør Lars Wallberg, 55 år

Indvalgt i bestyrelsen den 19. marts 2012. Senest genvalgt 17. marts 2014. Formand for Revisionsudvalget.

Næstformand: Kapitalforeningen LD.

Bestyrelsesmedlem: Refshaleøen Holding A/S, Refshaleøens Ejendomsselskab A/S, Kildebjerg Ry A/S.

Finansdirektør: Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Analytiker Carsten Mærsk Clausen, 38 år

Indvalgt i bestyrelsen den 17. marts 2014.

Medarbejdervalgt.

Finansiel rådgiver Klaus Jespersen, 42 år

Indvalgt i bestyrelsen den 8. marts 2010. Senest genvalgt 17. marts 2014.

Medarbejdervalgt.

Repræsentantskabsmedlem: Glentevejs Antennelaug.

Souschef Karsten Poul Jørgensen, 36 år

Indvalgt i bestyrelsen den 17. marts 2014.

Medarbejdervalgt.

Økonomimedarbejder Peter Christian Sommer, 40 år

Indvalgt i bestyrelsen den 2. august 2007. Senest genvalgt 17. marts 2014.

Medarbejdervalgt.

Administrerende direktør John Christiansen, 50 år

Tiltrådt den 1. februar 2007.

Bankuddannet.

Merkonom i Finansiering og Kreditvæsen.

Stats.aut. ejendomsmægler.

Næstformand: Skandinavisk Data Center A/S, Lokale Pengestitutter.

Bestyrelsesmedlem: Finanssektorens Uddannelsescenter, Finansrådet, Garanti Invest, KAB.

Repræsentantskabsmedlem: Det Private Beredskab.

Medlem: Økonomiudvalget KAB.

Suppleant: Værdiansættelsesrådet i afviklings- og rekonstruktionsafdelingen under Garantifonden for Indskydere og Investorer.

Bankdirektør Jesper Schiøler, 47 år

Tiltrådt den 1. november 1990.

Udnævnt til bankdirektør den 1. oktober 2005.

Bankuddannet.

HD i Afsætning fra CBS.

Executive MBA fra Scandinavian International Management Institute (SIMI).

Næstformand: BOKIS A/S.

Bestyrelsesmedlem: Pensionskassen for Teknikum- og Diplomingeniører, e-nettet a/s, Swipp Holding ApS.

Suppleant: Bluegarden A/S.

Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen

Formålet med bankens interne kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsen er at sikre, at kvartals-, halvårs- og årsrapport og den interne ledelsesrapportering giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og aflægges i overensstemmelse med gældende lovgivning. Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen er blandt andet reguleret i lov om finansiel virksomhed § 71 og tilhørende vejledning udstedt af Finanstilsynet.

Den interne kontrol- og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen i Lån & Spar er opdelt i følgende områder:

- Kontrolmiljø
- Risikovurdering
- Kontrolaktiviteter
- Information og kommunikation
- Overvågning af kontroller

Kontrolmiljøet omfatter de betingelser, som regnskabsudarbejdelse og intern kontrol er underlagt. Regnskabsaflæggelsen er ledelsesmæssigt højt prioriteret, hvilket blandt andet afspejler sig i bankens organisering med egne kompetencer inden for økonomi, regnskab, risikostyring og jura.

Risikovurdering er en løbende proces, hvor væsentlige eller risikofyldte forhold af betydning for regnskabsprocessen identificeres og vurderes. Ledelsens vurdering af hvilke regnskabsposter, der indeholder væsentlige estimater og skøn, er en del af denne proces, og er nærmere beskrevet i note 1 om anvendt regnskabspraksis. Risikovurderingen er også en løbende proces i de afdelinger, som er involveret i regnskabsaflæggelse, og sker blandt andet ved vurderinger af konsekvenserne af ny regnskabsregulering eller ved introduktion af nye bankprodukter.

Kontrolaktiviteterne tager udgangspunkt i risikovurderingen og en detaljeret planlægning forud for regnskabsaflæggelsen med en klar opgave- og ansvarsfordeling på medarbejderniveau. En central del af kontrolaktiviteterne er traditionelle afstemninger og analyser af de enkelte regnskabsposter og øvrige oplysninger. Til sikring af, at regnskaberne aflægges i overensstemmelse med gældende lovgivning, anvendes tjeklister.

Informationssystem og kommunikation omfatter blandt andet de it-systemer, der bruges ved regnskabsaflæggelsen, og som leveres af SDC. Lån & Spar har et tæt samarbejde med SDC, som er med til at sikre, at de systemer, der har betydning for regnskabsaflæggelse, understøtter bankens transaktioner. Samarbejdet sker via bestyrelsesarbejdet i SDC og via ledende medarbejders deltagelse i forretnings- og specialudvalg. Herudover deltager den interne revision i SDC's systemrevisionsudvalg, og indhenter årligt erklæring fra SDC's systemrevisor om it-anvendelsen. Andre vigtige systemer, som har betydning for regnskabsaflæggelsen, er bankens kreditscoresystemer og nedskrivningsmodeller, som banken selv udvikler og driver.

Overvågning af kontroller sker i hele regnskabsprocessen og på forskellige niveauer. I de afdelinger, der er involveret i regnskabsaflæggelsen, er det således en fast procedure, at væsentlige afstemninger og analyser gennemgås af en mere erfaren medarbejder. Ledelsens overvågning omfatter blandt andet gennemgang af regnskaber, budgetopfølgning, analyser og anden ledelsesinformation. Overvågningen af kontroller er desuden en væsentlig del af intern og ekstern revisions arbejde.

Regnskab, indhold

Selskab

Lån & Spar Bank A/S

Højbro Plads 9-11

DK-1200 København K

CVR-nr.: 13 53 85 30

Hjemsted: Københavns Kommune

Resultatopgørelse for 2014	24
Totalindkomstopgørelse for 2014	24
Balance pr. 31. december 2014	25
Pengestrømsopgørelse for 2014	26
Egenkapitalopgørelse for 2014	27

NOTER

Noter - Anvendt regnskabspraksis

1 Anvendt regnskabspraksis	29-33
----------------------------	-------

Noter - Risikostyring

2 Risikostyring	34-46
-----------------	-------

Noter - Kapitalstyring

3 Kapitalstyring	47-48
------------------	-------

Noter - Resultatopgørelse

4 Renteindtægter	49
5 Renteudgifter	49
6 Udbytte af aktier m.v.	49
7 Gebyrer og provisionsindtægter	49
8 Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	49
9 Kursreguleringer	49
10 Andre driftsindtægter	50
11 Udgifter til personale og administration	50
12 Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	50
13 Andre driftsudgifter	50
14 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	50
15 Skat	51
16 Årets resultat pr. aktie	51

Noter - Balance

17 Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	52
18 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	52

Noter - Balance (fortsat)

19 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	52
20 Obligationer til dagspris	53
21 Aktier m.v.	53
22 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	53
23 Immaterielle aktiver	54
24 Domicilejendomme	55
25 Øvrige materielle aktiver	55
26 Andre aktiver	55
27 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	55
28 Indlån og anden gæld	55
29 Andre passiver	56
30 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	56
31 Udskudte skatteaktiver	57
32 Hensættelser til tab på garantier	57
33 Andre hensatte forpligtelser	57
34 Efterstillede kapitalindskud	57
35 Aktiekapital	58
36 Opskrivningshenlæggelser	58
37 Andre reserver	58

Noter - Pengestrømsopgørelse

38 Andre poster uden likviditetseffekt	59
39 Ændring i driftskapital	59

Noter - Supplerende oplysninger

40 Basisindtjening	60
41 Revisionshonorar	61
42 Ledelsens aflønning m.v.	61-62
43 Aktiebaserede incitamentsordninger	63
44 Dagsværdi af finansielle instrumenter	64
45 Eventualforpligtelser	64
46 Andre forpligtende aftaler	65
47 Sikkerhedsstillelser	65
48 Fælles kontrollerede aktiviteter	65
49 Nærtstående parter	65
50 Selskabslovens § 55	66
51 Afledte finansielle instrumenter	66
52 Hoved- og nøgletal for 2010-2014	67

Resultatopgørelse for 2014

NOTE (1.000 KR.)		2014	2013
4	Renteindtægter	563.467	535.882
5	Renteudgifter	134.906	126.367
	Netto renteindtægter	428.561	409.515
6	Udbytte af aktier m.v.	2.915	6.430
7	Gebyrer og provisionsindtægter	252.755	208.462
8	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	35.516	29.102
	Netto rente- og gebyrindtægter	648.715	595.305
9	Kursreguleringer	17.393	6.073
10	Andre driftsindtægter	2.219	5.302
11	Udgifter til personale og administration	453.295	444.555
12	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	20.225	18.026
13	Andre driftsudgifter	20.302	19.717
14	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	44.314	29.559
22	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	2.087	2.183
	Resultat før skat	132.278	97.006
15	Skat	30.813	25.279
	Årets resultat	101.465	71.727
16	Årets resultat pr. aktie (kr.)	37,6	27,3

Totalindkomstopgørelse for 2014

	Årets resultat	101.465	71.727
	Aktuarmæssige gevinster og tab	-9.285	3.336
	Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	15.936	1.912
15	Skat af anden totalindkomst	-5.550	-904
	Anden totalindkomst efter skat	-19.671	2.328
	Årets totalindkomst	81.794	74.055

Balance pr. 31. december 2014

NOTE (1.000 KR.)		2014	2013
Aktiver			
17	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.111.571	2.273.979
18	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	188.035	192.081
19	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.757.828	8.249.081
20	Obligationer til dagsværdi	2.135.729	1.365.094
21	Aktier m.v.	105.569	115.145
22	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	11.037	8.951
23	Immaterielle aktiver	39.019	34.106
24	Grunde og bygninger, i alt	118.818	136.468
24	- Domicilejendomme	118.818	136.468
25	Øvrige materielle aktiver	17.597	19.893
	Aktuelle skatteaktiver	4.778	1.649
31	Udskudte skatteaktiver	1.041	0
26	Andre aktiver	156.828	108.343
	Periodeafgrænsningsposter	44.654	45.280
	Aktiver i alt	13.692.504	12.550.070
Passiver			
27	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	38.444	34.544
28	Indlån og anden gæld	12.093.538	11.051.375
29	Andre passiver	445.874	425.277
	Periodeafgrænsningsposter	482	409
	Gæld i alt	12.578.338	11.511.605
30	Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	7.582	0
31	Hensættelser til udskudt skat	0	4.163
32	Hensættelser til tab på garantier	14.448	3.632
33	Andre hensatte forpligtelser	0	800
	Hensatte forpligtelser i alt	22.030	8.595
34	Efterstillede kapitalindskud	100.000	100.000
35	Aktiekapital	271.000	271.000
36	Opskrivningshenlæggelser	32.976	45.028
37	Andre reserver	3.314	1.227
	- Lovpligtige reserver	3.314	1.227
	Overført resultat	663.166	593.645
	Foreslået udbytte	21.680	18.970
	Egenkapital i alt	992.136	929.870
	Passiver i alt	13.692.504	12.550.070

Pengestrømsopgørelse for 2014

NOTE (1.000 KR.)		2014	2013
	Årets resultat før skat	132.278	97.006
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	20.225	18.026
38	Andre poster uden likviditetseffekt	-3.276	-4.145
	Betalte skatter	-33.596	-21.192
39	Ændring i driftskapital	-241.485	625.970
	Pengestrømme fra driftsaktivitet	-125.854	715.665
	Køb af immaterielle aktiver	-14.084	-12.383
	Køb af materielle aktiver	-7.203	-11.085
	Salg af immaterielle aktiver	0	410
	Salg af materielle aktiver	215	128
	Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-21.072	-22.930
	Optagelse af ansvarlig lånekapital	0	100.000
	Køb af egne aktier	-11.508	-6.172
	Salg af egne aktier	10.896	42.168
	Udbetalt udbytte	-18.916	-17.931
	Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-19.528	118.065
	Likviditetsforskydning, netto	-166.454	810.800
	Likvider, primo	2.466.060	1.655.260
	Likvider, ultimo	2.299.606	2.466.060
	Likvider, ultimo		
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.111.571	2.273.979
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	188.035	192.081
	I alt	2.299.606	2.466.060

Kreditfaciliteter:

Bankens ikke-udnyttede kreditfaciliteter udgør 103.900 t.kr. (2013: 103.877 t.kr.), heraf 103.900 t.kr. mod sikkerhed i værdipapirer (2013: 103.887 t.kr.).

Egenkapitalopgørelse for 2014

NOTE (1.000 KR.)

	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Andre reserver	Overført resultat	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
2014						
Egenkapital, primo	271.000	45.028	1.227	593.645	18.970	929.870
Årets resultat	0	377	2.087	77.321	21.680	101.465
Aktuarmæssige gevinster og tab	0	0	0	-9.285	0	-9.285
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	0	-15.936	0	0	0	-15.936
Skat af anden totalindkomst	0	3.507	0	2.043	0	5.550
Anden totalindkomst i alt	0	-12.429	0	-7.242	0	-19.671
Totalindkomst i alt for året	0	-12.052	2.087	70.079	21.680	81.794
Køb af egne aktier	0	0	0	-11.508	0	-11.508
Salg af egne aktier	0	0	0	10.896	0	10.896
Udbetalt udbytte	0	0	0	0	-18.916	-18.916
Udbytte af egne aktier	0	0	0	54	-54	0
Transaktioner med ejere i alt	0	0	0	-558	-18.970	-19.528
Egenkapital, ultimo	271.000	32.976	3.314	663.166	21.680	992.136
2013						
Egenkapital, primo	271.000	45.173	0	502.607	18.970	837.750
Årets resultat	0	136	1.227	51.394	18.970	71.727
Aktuarmæssige gevinster og tab	0	0	0	3.336	0	3.336
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	0	-1.912	0	0	0	-1.912
Skat af anden totalindkomst	0	1.631	0	-727	0	904
Anden totalindkomst i alt	0	-281	0	2.609	0	2.328
Totalindkomst i alt for året	0	-145	1.227	54.003	18.970	74.055
Køb af egne aktier	0	0	0	-6.172	0	-6.172
Salg af egne aktier	0	0	0	42.168	0	42.168
Udbetalt udbytte	0	0	0	0	-17.931	-17.931
Udbytte af egne aktier	0	0	0	1.039	-1.039	0
Transaktioner med ejere i alt	0	0	0	37.035	-18.970	18.065
Egenkapital, ultimo	271.000	45.028	1.227	593.645	18.970	929.870



1 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt efter reglerne i Lov om finansiel virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen). Bestemmelserne i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse er udformet, så bestemmelserne om indregning og måling som udgangspunkt ikke er i modstrid med gældende IAS/IFRS. Herudover aflægges årsrapporten i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten 2013.

Årsregnskabet præsenteres i tusinde danske kroner.

Koncernforhold

Investeringsforvaltningsselskabet Invest Administration A/S er et 100 % ejet datterselskab af Lån & Spar. I forhold til Lån & Spars regnskab anses Invest Administration for at være uvæsentlig, og holdes derfor ude af konsolideringen. Da Lån & Spar ikke har andre datterselskaber, er der ikke udarbejdet koncernregnskab.

Generelt

Indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde banken, at aktiverne værdi kan måles pålideligt, samt at aktiverne er under bankens kontrol. Forpligtelser indregnes i balancen, når banken som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå banken, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen. I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Segmentoplysninger

Lån & Spar har ikke fordelt netto- og gebyrindtægter og kursreguleringer på aktivitetsområder og geografiske markeder. Det er vurderet, at der ikke er væsentlige afvigelser mellem bankens aktiviteter og geografiske områder, og der afgives derfor ikke segmentoplysninger.

Omregning af fremmed valuta

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner, som er bankens funktionelle valuta. Transaktioner i anden valuta end danske kroner omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Valutakursreguleringer, der opstår ved afregning eller ved omregning til balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer. Ikke-monetære aktiver

og forpligtelser i fremmed valuta, der ikke omvurderes til dagsværdi, omregnes på transaktionstidspunktet til transaktionsdagens kurs.

Virksomhedssammenslutninger

Ved overtagelse af en anden virksomhed eller en aktivitet indregnes de overtagne aktiver (herunder identificerbare immaterielle aktiver som for eksempel kunderelationer), forpligtelser og eventualforpligtelser fra overtagelsestidspunktet i henhold til overtagelsesmetoden. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger. Kostprisen for en virksomhed består af dagsværdien af det erlagte vederlag. Hvis vederlagets endelige fastsættelse er betinget af en eller flere fremtidige begivenheder, indregnes disse til dagsværdien heraf på overtagelsestidspunktet. Omkostninger, der direkte kan henføres til virksomhedsovertagelsen, indregnes i resultatopgørelsen ved afholdelsen.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for virksomheden og dagsværdien af overtagne identificerede aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser indregnes under immaterielle aktiver. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) mellem kostprisen for virksomheden og dagsværdien af overtagne identificerede aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser indregnes i resultatopgørelsen på overtagelsestidspunktet. Goodwill fra erhvervede virksomheder reguleres inden for maksimum 12 måneder efter overtagelsen, såfremt der efter erhvervelsen fremkommer yderligere oplysninger om dagsværdien på overtagelsestidspunktet af de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser. Dog indregnes goodwill ikke til et beløb, der overstiger forventede fremtidige indtægter fra den overtagne virksomhed.

Regnskabsmæssige estimater og skøn

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med estimater og skøn. De fremtidige resultater vil derfor blive påvirket, i det omfang de faktiske forhold viser sig at afvige fra tidligere estimater og skøn. Estimater og skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige. Principperne for udøvelse af regnskabsmæssige skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, er uændrede i forhold til tidligere år, og omfatter følgende områder:

Nedskrivninger på udlån

Nedskrivning på udlån foretages, hvis der er objektiv indikation for, at udlånet er værdiforringet. Denne vurdering foretages individuelt og gruppevist. Vurderingen af om der skal foretages nedskrivning samt størrelsen af denne, er forbundet med en del usikkerhed, idet der foretages en række skøn. For individuelt vurderede udlån er det særligt fastlæggelsen af det mest sandsynlige forløb af fremtidige betalinger, der er forbundet med usikkerhed, idet der skønnes over debtors fremtidige betalingsevne og vilje samt værdien ved og tidshorisonten for realisation af sikkerheder.

Ved gruppevis vurdering foretages nedskrivning, såfremt risikopræmien på udlånet er højere end på tidspunktet for udlånets oprettelse. Risikopræmien dækker over sandsyn-

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

ligheden for, at debitor ikke vil være i stand til at overholde sine forpligtelser over for banken, samt hvor stort et tab, det i givet fald vil medføre for banken. Der er en del usikkerhed forbundet med estimeringen af risikopræmien på udlånet, idet denne bygger på historiske tabserfaringer samt misligholdelsesfrekvenser. For oplysninger om nedskrivninger på udlån henvises til note 2, Risikostyring.

Fastsættelse af dagsværdien for noterede aktier

Fastsættelse af dagsværdien for noterede aktier er baseret på værdiansættelsesmetoder, som ikke bygger på observerbare markedsdata, og dagsværdien er som følge heraf forbundet med usikkerhed. For oplysninger om dagsværdireguleringer af noterede aktier henvises til note 44, Dagsværdi af finansielle instrumenter.

Fastsættelse af dagsværdien ved omvurdering af domicilejendomme

Dagsværdien for domicilejendomme opgøres med assistance fra eksterne eksperter på grundlag af afkastmetoden; en metode der bygger på skøn over den forventede nettolejeindtægt, depositum og forrentningsprocent for den enkelte domicilejendom. Oplysninger om forudsætninger ved omvurdering af domicilejendomme fremgår af note 24, Domicilejendomme.

Nedskrivningstest af goodwill

Værdien af goodwill er baseret på et skøn over det fremtidige frie cash flow fra den pengestrømsfrembringende enhed, som goodwill er allokeret til. Oplysninger om forudsætninger ved nedskrivningstest af goodwill fremgår af note 23, Immaterielle aktiver.

Måling af ydelsesbaserede pensionsordninger

Ydelsesbaserede pensionsordninger er opgjort med assistance fra eksterne aktuarer baseret på ledelsens skøn over blandt andet forventet afkast af pensionsordningernes aktiver samt løn- og pensionsreguleringssats, og er forbundet med usikkerhed. Oplysninger om forudsætninger ved måling af ydelsesbaserede pensionsordninger fremgår af note 30, Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser.

Resultatopgørelse

Renter, udbytte af kapitalandele, gebyrer og provisioner og kursreguleringer

Renteindtægter og renteutgifter omfatter rentebetalinger samt gebyrer og provisioner m.v. i forbindelse med aftaler om lån. Renteindtægter og renteutgifter periodiseres over lånets løbetid. Renteindtægter på udlån, som er fuldt eller delvist nedskrevet, indtægtsføres alene med et beløb svarende til den effektive rente af det nedskrevne udlån. Udbytter fra investeringer indregnes, når der er erhvervet endelig ret til udbyttet. Dette vil typisk sige på tidspunktet for generalforsamlingens godkendelse af udlodningen fra det pågældende selskab. Dette gælder dog ikke for kapitalandele i tilknyttede virksomheder, som måles efter indre

værdis metode, idet der henvises til praksisbeskrivelsen for disse kapitalandele.

Afkast af bankens handelsbeholdning indregnes under henholdsvis renter, udbytte af kapitalandele og kursreguleringer.

Gebyrer og provisioner for løbende ydelser periodiseres over løbetiden. Provisioner for løbende ydelser vedrørende formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Modregningsmodellen giver Totalkredit adgang til at modregne konstaterede tab i realkreditlånets løbetid i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed, og årets eventuelle overskydende tab modregnes i fremtidige provisionsindtægter. Øvrige gebyrer og provisioner indregnes, når serviceydelsen er udført.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens hovedaktivitet, herunder indtægter fra udlejning af medarbejdere og udlejning af lokaler.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager, pensioner, lønsumsafgift samt andre sociale udgifter til bankens personale. Udgifter til administration omfatter udgifter til it, markedsføring, kontorholdsomkostninger og øvrige udgifter forbundet med drift af banken.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens hovedaktivitet, herunder udgifter til Garantifonden for indskydere og investorer (Indskydergarantifonden).

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsommæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter skat.

Skat

Lån & Spar er administrationsselskab i en international sambeskatning med tilknyttede virksomheder og faste driftssteder. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster med refusion vedrørende skattemæssige underskud. Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, anden totalindkomst med den del, der kan henføres til posterings, som er ført på anden totalindkomst, fx skat på opskrivning af domicilejendomme og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posterings, som er ført direkte på egenkapitalen.

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

Balance

Generelt for finansielle aktiver og forpligtelser

Finansielle aktiver og forpligtelser indregnes på afregnings-tidspunktet. Indtil afregningstidspunktet indregnes ændringen i værdien af finansielle aktiver og forpligtelser.

Ved første indregning måles finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi med fradrag af transaktionsomkostninger.

Ophør af indregning sker på afregningstidspunktet, når retten til at modtage / afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget og banken i al sin væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker / Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker, og måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af transaktionsomkostninger og fradrag af modtagne gebyrer og stiftelsesprovisioner. Efterfølgende måles tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker til amortiseret kostpris.

Udlån

Ved første indregning måles udlån til dagsværdi med fradrag for lånegebyrer og provisioner. Efterfølgende måles udlån til amortiseret kostpris. Er der på balancedagen indtruffet objektiv indikation for, at udlån er værdiforringede, nedskrives udlånet svarende til forskellen mellem udlånets regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af forventede fremtidige betalinger fra udlånet inkl. realisationsværdien af eventuelle sikkerheder.

Individuelle nedskrivninger

For betydelige udlån og udlån, der udviser svaghedstegn, foretages en individuel vurdering baseret på følgende kriterier:

- Kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Kunden har ikke overholdt afviklingsaftaler.
- Kundens lånevilkår er lempet som følge af økonomiske vanskeligheder.
- Sandsynligheden for at kunden går konkurs eller bliver underlagt anden form for økonomisk rekonstruktion.

Ved den individuelle vurdering er forventede fremtidige betalinger fra udlånet baseret på det mest sandsynlige forløb af betalingerne.

Hensættelse til tab på garantier og uudnyttede kreditter

Der indregnes en hensættelse til tab på garantier og uudnyttede kreditter, når der er objektiv indikation på, at kunden ikke er i stand til at dække de forpligtelser, som garantien er stillet overfor, og det dermed er sandsynligt, at banken

må afgive økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen. Hensættelsen til tab på garantier måles dog ikke lavere end den provision, som er modtaget fra garantien periodiseret over garantiperioden. Ved måling af den hensatte forpligtelse foretages en tilbagediskontering af de omkostninger, som anses for nødvendige til at afvikle forpligtelsen. Diskonteringsfaktoren afspejler markedets generelle renteniveau med tillæg af de konkrete risici, som skønnes at være på forpligtelsen.

Gruppevis nedskrivninger

For øvrige udlån samt individuelt vurderede udlån, hvorpå der ikke nedskrives, foretages vurderingen gruppevis baseret på en risikoklassificering efter bankens ratingsystem.

Ved den gruppevis vurdering anses objektiv indikation for værdiforringelse for indtruffet, når et af følgende kriterier er opfyldt:

- Ved et forværret betalingsmønster der medfører, at udlånet flytter sig til en dårligere risikoklasse.
- Gruppen som helhed udgør en større risiko end oprindeligt antaget, og risikopræmien for gruppen derfor skal være højere.

Gruppevis nedskrivninger beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af udlånene i de enkelte grupper og nutidsværdien af forventede fremtidige betalinger.

Nedskrivningerne opgøres på grundlag af bruttovandringer mellem risikoklasserne. Nedskrivningerne føres samlet på en korrektivkonto, som modregnes i udlånet. Nedskrivninger tilbageføres, hvis efterfølgende begivenheder viser, at værdiforringelsen ikke længere er gældende. Udlån afskrives, når tabet er endeligt konstateret. Nedskrivninger af udlån, tilbageførte nedskrivninger og afskrivning af udlån indgår i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån m.v.

Obligationer og aktier

Ved første indregning måles obligationer og aktier i handelsbeholdningen til dagsværdi, som er kostprisen fratrukket transaktionsomkostninger. Obligationer og aktier i handelsbeholdningen måles efterfølgende til dagsværdi. Aktier, som ikke indgår i handelsbeholdningen, måles ligeledes til dagsværdi. Dagsværdien for børsnoterede obligationer og aktier, der handles på aktive markeder, fastsættes ud fra lukkekursen på balancedagen. Aktier, som ikke indgår i handelsbeholdningen, omfatter hovedsageligt aktier i forskellige sektorselskaber, hvor det ved aftale er fastsat, til hvilken kurs aktierne kan handles mellem aktionærerne. For disse aktier fastsættes dagsværdien ud fra den aftalte kurs. For øvrige unoterede aktier fastsættes dagsværdien ud fra tilgængelige oplysninger om handler eller ved anvendelse af kapitalværdiberegninger.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode. Andele af virksomheder-

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

nes resultat efter skat indregnes i resultatopgørelsen under resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder. Andele af tilknyttede virksomheders egenkapitalbevægelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Fælles kontrollerede aktiviteter

Fælles kontrollerede aktiviteter omfatter bankens deltagelse i aktiviteter, hvor indflydelse ved kontrakt er delt med andre. De aktiver, som banken kontrollerer, og de forpligtelser, som banken påtager sig, indregnes i balancen under de regnskabsposter, som det enkelte aktiv eller den enkelte forpligtelse tilhører. I resultatopgørelsen indregnes de omkostninger, som banken afholder til fælles kontrollerede aktiviteter, og bankens andel af indtægter fra fælles kontrollerede aktiviteter.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter omfatter terminsforretninger, som ved første indregning måles til dagsværdi, som er kostprisen fratrullet transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles afledte finansielle instrumenter til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter almindelig anerkendte metoder, der bygger på markedsbaserede parametre. Ændringen i dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer. Instrumenter med positiv dagsværdi indregnes under andre aktiver, mens instrumenter med negativ dagsværdi indregnes under andre passiver.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver omfatter goodwill, kunderelationer, afståelsesrettigheder og egenudviklet software. Immaterielle aktiver måles ved første indregning til kostpris, som er omkostninger, der direkte kan henføres til de immaterielle aktiver. Efterfølgende måles immaterielle aktiver som udgangspunkt til kostprisen med fradrag af afskrivninger over aktivets økonomiske levetid. Såfremt genindvindingsværdien af de immaterielle aktiver er mindre end den regnskabsmæssige værdi, nedskrives aktivet over resultatopgørelsen. Den skønnede økonomiske levetid for de enkelte immaterielle aktiver er anført nedenfor.

Goodwill

Goodwill fremkommer ved virksomhedsovertagelser, og består af forskelsværdien mellem kostprisen og dagsværdien af overtagne nettoaktiver på overtagelsestidspunktet. Goodwill testes for værdiforringelse, såfremt der er objektive indikationer på værdiforringelsen, dog mindst én gang årligt, og nedskrives til genindvindingsværdien over resultatopgørelsen, såfremt den regnskabsmæssige værdi af den pengestrømsfrembringende enheds nettoaktiver overstiger genindvindingsværdien. Der afskrives ikke på goodwill.

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet ved virksomhedsovertagelse afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 10 år. Den økonomiske brugstid afhænger af kundeloyaliteten og revurderes årligt.

Afståelsesrettigheder

Afståelsesrettigheder afskrives lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 5 år.

Egenudviklet software

Egenudviklet software indregnes på baggrund af afholdte udviklingsomkostninger og afskrives lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 3-6 år.

Grunde og bygninger

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, hvorfra der drives bankvirksomhed, eller som på anden måde indgår i den primære drift. Domicilejendomme måles ved første indregning til kostpris inklusive handelsomkostninger. Domicilejendomme måles efterfølgende til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende afskrivninger og tab ved værdiforringelse. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 50 år. Afskrivningsgrundlaget er omvurderet værdi med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde. Fald i den omvurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, med mindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet direkte på egenkapitalen. Stigninger indregnes i bankens totalindkomst, og bindes i egenkapitalen under opskrivningshenlæggelser. Opskrivninger, der modsvarer en tidligere foretagen nedskrivning på samme ejendom, indregnes i resultatopgørelsen.

Øvrige materielle aktiver

Ved første indregning måles øvrige materielle aktiver til kostpris inklusive omkostninger direkte tilknyttet til anskaffelsen samt eventuelle omkostninger til klargøring af aktivet, indtil det tidspunkt hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Efterfølgende måles øvrige materielle aktiver til kostpris med fradrag af afskrivninger over den økonomiske levetid, der sædvanligvis udgør 3-10 år.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke indplaceres under de øvrige aktivposter. Andre aktiver omfatter positiv markedsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som ved første indregning og efterfølgende måles til dagsværdi. Andre aktiver omfatter også tilgodehavende renter og andre aktiver, som forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning. Disse poster måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes til dagsværdi svarende til modtaget vederlag med fradrag af

Noter – Anvendt regnskabspraksis

NOTE

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

afholdte direkte henførbare transaktionsomkostninger. Efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris.

Indlån

Indlån omfatter gæld til private og virksomheder, som ikke er kreditinstitutter, fx almindelige indlån, tidsindskud og særlige indlånsformer. Indlån indregnes til dagsværdi. Efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris.

Skat

Aktuelle skatteaktiver og aktuelle skatteforpligtelser indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudt skat opgøres på grundlag af gældende skattelovgivning og -satser, og afspejler den måde, hvorpå banken på balancedagen forventer at genindvinde eller afvikle den regnskabsmæssige værdi af sine aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatsen indregnes i resultatopgørelsen.

Andre passiver

Andre passiver omfatter passiver, der ikke indplaceres under de øvrige passivposter. Andre passiver omfatter negativ markedsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som ved første indregning og efterfølgende måles til dagsværdi. Andre passiver omfatter også skyldige renter og andre forpligtelser, som forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning. Disse poster måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter indtægter, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter pensionsforpligtelser, udskudt skat, hensættelse til tab på garantier samt andre hensatte forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, hvor det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre træk på bankens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. For ydelsesbaserede pensionsordninger indregnes kapitalværdien af de fremtidige ydelser som en hensat forpligtelse. Der foretages årligt en aktuariemæssig opgørelse af kapitalværdien. Årets regulering af kapitalværdien indregnes i resultatopgørelsen, med undtagelse af aktuariemæssige gevinster og tab, der indregnes i anden totalindkomst.

Hensættelse til tab på garantier er beskrevet under posten udlån.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud er gældsforpligtelser i form af ansvarlig lånekapital, som i tilfælde af bankens likvidation eller konkurs først fyldestgøres efter de almindelige kreditorkrav. Efterstillede kapitalindskud måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Egenkapital

Aktiekapital

Aktier klassificeres som egenkapital, når der ikke er nogen forpligtelse til at overføre kontanter eller andre aktiver.

Udbytte

Forslag til udbytte for regnskabsåret indregnes under egenkapitalen på balancedagen og som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen.

Egne aktier

Køb og salg af egne aktier samt udbytte fra disse indregnes direkte på egenkapitalen under overført overskud.

Lovpligtige reserver

Lovpligtige reserver omfatter værdireguleringer af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder efter indre værdis metode. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet, andre egenkapitalbevægelser i tilknyttede og associerede virksomheder samt ved hel eller delvis realisation af kapitalandelene.

Aktiebaseret aflønning

Bankens direktion, ledergruppe og øvrige medarbejdere var i perioden 2006-2008 omfattet af en incitamentsordning, hvor de blev tilbudt aktieoptioner på køb af Lån & Spar aktier. Dagsværdien af ordningen på tildelingstidspunktet udgiftsføres i takt med optjeningen og modposteres på egenkapitalen. På udnyttelsestidspunktet indregnes medarbejdernes betaling som en stigning i egenkapitalen.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode, og viser pengestrømme for året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet samt likvider ved årets begyndelse og slutning. Pengestrømme fra driftsaktiviteter opgøres som driftsresultatet; reguleret for ikke-kontante driftsposter og ændring i driftskapital. Pengestrømme fra investeringsaktiviteter omfatter køb og salg af immaterielle og materielle aktiver.

Pengestrømme fra finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i aktiekapital samt udbetaling af udbytte.

Likvider omfatter kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker, tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker samt obligationsbeholdninger med løbetid på under 3 måneder fra tidspunktet for anskaffelsen.

2 Risikostyring

2.1 Risikotyper, målsætning og strategi samt organisering af risikostyring

Risikotyper

Banken er eksponeret over for forskellige risikotyper. De væsentligste risikotyper er:

- **Kreditrisiko:** Risikoen for tab som følge af, at modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser.
- **Markedsrisiko:** Risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene.
- **Likviditetsrisiko:** Risikoen for, at banken ikke er i stand til at indfri sine forpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver.
- **Operationel risiko:** Risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder.

Målsætning og strategi

Lån & Spar har en målsætning om at identificere alle de væsentlige risici, som banken er eksponeret overfor med henblik på optimering af indtjening i forhold til risiko.

Organisering af risikostyring

Bankens bestyrelse har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af bankens risici. Det er bestyrelsen, som fastlægger målsætning og strategi for risikostyring, samt tager stilling til de overordnede begrænsninger og retningslinjer for de risikotyper, som banken påtager sig. Bestyrelsen følger løbende op på, at banken drives på betryggende vis og i overensstemmelse med den fastlagte risikoprofil, de fastlagte risikopolitikker og retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering, der er relevant i forhold til bestyrelsens ansvar.

Bestyrelsens revisionsudvalg er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Revisionsudvalget har blandt sine opgaver at overvåge og vurdere effektiviteten af bankens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Dette sker blandt andet ved skriftlig og mundtlig rapportering til udvalget samt ved udvalgets behandling af revisionsrapporter på området.

Bestyrelsens risikoudvalg er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Udvalget har til opgave at rådgive bestyrelsen om bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi og at bistå bestyrelsen med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen. Risikoudvalget vurderer, om de finansielle produkter og tjenesteydelser, som banken handler med, er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel og risikoprofil, herunder om der er en sammenhæng mellem indtjening og risiko. Risikoudvalget vurderer desuden bankens aflønningsstruktur i forhold til, om denne tager højde for bankens risici, kapital og likviditet.

Direktionen har ansvar for den daglige ledelse, herunder at banken drives i overensstemmelse med de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer. Direktionen har det daglige ledelsesmæssige ansvar for, at banken kun påtager sig risici, som banken forstår og kan gennemskue konsekvensen af. Direktionen har ansvar for risikorapporteringen til bestyrelsen. Direktionen modtager løbende rapportering om udviklingen i bankens risici samt overholdelsen af bankens politikker og retningslinjer.

Risikoteamet er et internt udvalg, organisatorisk placeret under direktionen, bestående af direktion samt ledende medarbejdere fra relevante afdelinger. Risikoteamets væsentligste rolle er at fastlægge den detaljerede kreditrisikopolitik ud fra de politikker, som bestyrelsen har besluttet. Risikoteamet følger løbende op på udviklingen i bankens risici og varetager risikorapporteringen til bestyrelsen. Risikoteamet har desuden ansvar for bankens risikomodeller, herunder overvågning af modellernes performance samt godkendelse af eventuelle justeringer i modellerne. Risikoteamet modtager løbende den rapportering, der er relevant i relation til Risikoteamets overvågning af bankens modeller samt udviklingen i bankens risici.

Likviditetsudvalget er organisatorisk placeret under direktionen og består af direktion samt medarbejdere fra relevante afdelinger. Likviditetsudvalget har ansvar for den løbende opfølgning på bankens likviditetssituation samt iværksættelse af nødvendige tiltag i overensstemmelse med beredskabsplanen for likviditet.

Risikostyring er en central enhed under den risikoansvarlige, som er ansvarlig for bankens overvågning af kredit-, markeds-, likviditets-, og operationel risiko, herunder overvågning af de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer samt overholdelse af direktionens videredelegerede beføjelser. Risikostyring refererer til direktionen.

Compliance har til opgave at overvåge risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af finansiell lovgivning samt bankens interne retningslinjer. Compliance refererer til direktionen.

Intern revision refererer til bestyrelsen og udfører kontrol af bankens risikostyringsprocesser, herunder om bankens procedurer lever op til loven, og om de anvendes korrekt. Intern revision rapporterer resultaterne af kontrollerne til bestyrelse og direktion.

2.2 Kreditrisiko

Bankens eksisterende udlånsportefølje vedrører primært udlån til privatkunder, men banken har også udlån til organisationer, foreninger, selvstændigt erhvervsdrivende primært inden for de liberale erhverv samt finansielle investorer.

2.2 Kreditrisiko fortsat

Styring og overvågning af kreditrisiko

Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og retningslinier for kreditrisici, der styres ved hjælp af kreditpolitikken, forretningsgange, bevillingsinstrukser m.v. Bestyrelsen forelægges løbende bankens største engagementer til bevilling eller orientering. Bankens system til klassifikation af kunder er indarbejdet i bevillingsstrukturen, hvilket bidrager til øget styring af bankens risici.

Ansvar for, at politikker og forretningsgange i forbindelse med kreditvurderingen overholdes, er placeret i Kreditafdelingen. Overvågning og kontrol af kreditvurderingsprocessen varetages af Risikostyring, hvilket blandt andet inkluderer bankens ratingsystem samt anvendelsen af dette. Risikostyring har ligeledes til opgave at følge udviklingen i kreditrisici, herunder vurdere tab og nedskrivninger.

Bestyrelsen informeres hvert kvartal om bankens kreditrisiko. Rapportering til Risikoteamet foretages også kvartalsvist, men i en mere detaljeret form end den, der forelægges bestyrelsen.

Kreditvurdering

Kreditvurdering af kunden bygger på en vurdering af kundens indkomst- og formueforhold, forventede fremtidige tilbagebetalingsevne og økonomisk adfærd.

Banken har siden 2002 anvendt et egenudviklet ratingsystem til kreditvurdering af privatkunder. Kunderne indplaceres ved bevilling i en af bankens 10 risikoklasser efter sandsynligheden for misligholdelse (PD). Risikoklassifikationen er et centralt redskab i bankens kreditstyring og anvendes blandt andet ved kreditvurdering af kunder, overtræksbehandling og gruppevis nedskrivninger. Derudover er de indarbejdet i bevillingsstrukturen, så det alene er kreditafdelingen, der kan bevilge udlån til kunder med høj risiko.

Ansøgning fra erhvervskunder, herunder også offentlige myndigheder og finansielle virksomheder, behandles af rådgiverne i erhvervsafdelingen.

Måling af kreditrisiko

Banken anvender avancerede statistiske modeller til måling af kreditrisikoen på detailkategorien, der består af privatkunder. Modellerne er baseret på følgende risikoparametre:

- Sandsynlighed for misligholdelse (PD)
- Tabets størrelse givet misligholdelse (LGD)
- Eksposeringens forventede størrelse ved misligholdelse (EAD).

Parametrene bygger på historisk information om bankens kunder. Bankens ratingsystem inddeler kunderne i 10 risikoklasser, hvor risikoklasse 1 er de kunder, hvor der er størst sandsynlighed for, at de misligholder deres forpligtelser over for banken, og risikoklasse 10 er de kunder, der har den laveste sandsynlighed. Kunder, der misligholder deres forpligtelser over for banken, placeres i en gruppe for sig.

Der foretages backtest af de statistiske modeller samt de parameterestimater, som modellerne bygger på.

Banken anvender på nuværende tidspunkt ikke avancerede statistiske modeller til risikoklassificering af erhvervskunder. For at understøtte kreditstyringen anvender banken Finanstilsynets klassifikationsmodel, som består af 5 risikoklasser, hvor 1 er misligholdte engagementer og 3 er engagementer med meget lav risiko.

Modtagne sikkerheder

For at reducere kreditrisikoen tilstræber banken at opnå mest mulig sikkerhed for kundernes engagementer. Der tages sikkerhed i kundens fysiske aktiver, garantier m.m.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

Maksimal krediteksponering	2014	2013
<i>Balanceførte poster:</i>		
Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.045.773	2.206.486
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	188.035	192.081
Udlån	8.757.828	8.249.081
Andre finansielle aktiver	3.969	6.372
<i>Ikke-balanceførte poster:</i>		
Garantier	1.394.260	1.156.497
I alt	12.389.865	11.810.517
<i>Handelsbeholdning:</i>		
Obligationer	2.135.730	1.365.094
Andre finansielle aktiver	45.245	47.731
I alt	2.180.975	1.412.825
Udnyttede kredittilsagn udgør 7.365.637 t.kr. (2013: 7.165.559 t.kr.), og indgår ikke i opgørelsen af den maksimale krediteksponering, da disse kredittilsagn kan tilbagekaldes.		
For oplysninger om kreditkvaliteten af obligationer henvises til note 20, Obligationer.		
<i>Krediteksponering fordelt på aktivklasser:</i>		
Detail	9.163.572	8.417.667
Erhverv	939.537	949.019
Institut	240.983	237.345
Stat	2.045.773	2.206.486
I alt	12.389.865	11.810.517

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

Krediteksponering på detail fordelt på risikoklasser

Risikoklasse:	Sandsynlighed for misligholdelse (PD)	2014	2013
Misligholdte engagementer	100,000 %	57.746	67.419
1	12,751 %	120.350	136.514
2	2,635 %	218.928	203.327
3	1,898 %	621.912	516.581
4	1,387 %	417.079	314.417
5	0,965 %	801.453	737.578
6	0,501 %	1.203.116	1.111.968
7	0,412 %	1.295.645	1.188.432
8	0,148 %	822.404	727.834
9	0,086 %	2.488.701	2.335.176
10	0,030 %	1.116.238	1.078.421
I alt		9.163.572	8.417.667

Misligholdelse er efter Kapitaldækningsreglerne til stede, hvis banken anser det for usandsynligt, at kunden indfrir sine forpligtelser over for banken, eller kunden har været i restance eller overtræk med mindst 1.000 kr. i mindst 90 dage. Kunder, der misligholder sine forpligtelser, flyttes automatisk til risikoklassen 'Misligholdte engagementer'. Hvis kunden er en del af en husstand, for eksempel gift med en anden af bankens kunder, er det hele husstanden, der nedgraderes. Hovedparten af bankens udlån er placeret i risikoklasserne 7-10, hvor der er meget lille sandsynlighed for tab, og denne andel er lidt lavere end i 2013. Misligholdte eksponeringer er faldet sammenlignet med 2013.

Krediteksponering på erhverv fordelt på risikoklasser

Risikoklasse:	2014	2013
1 (Misligholdte engagementer)	44.264	65.828
2c	21.050	18.892
2b	162.354	151.239
2a	666.182	672.748
3	45.687	40.312
I alt	939.537	949.019

Hovedparten af bankens erhvervseksponeringer er placeret i risikoklasserne 2a/3 hvor risikoen for tab er meget lille, og denne andel er lidt højere end i 2013. Misligholdte eksponeringer, der vedrører engagementer med objektiv indikation for værdiforringelse, er reduceret siden 2013.

Krediteksponering fordelt på branche:	2014	2013
Offentlige myndigheder	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0
Industri- og råstofudvinding	8.410	13.965
Energiforsyning	54.573	70.098
Bygge og anlæg	246	273
Handel	6.265	4.728
Transport, hoteller og restauration	3.103	5.450
Information og kommunikation	66.642	19.688
Finansiering og forsikring	165.624	166.113
Fast ejendom	50.826	80.064
Øvrige erhverv	583.848	588.640
I alt	939.537	949.019

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

Koncentrationsrisiko

Som led i styringen af kreditrisikoen er der fastsat regler for størrelsen af det samlede engagement med enkeltkunder og indbyrdes forbundne kunder. I henhold til Europa-Parlamentets forordning og Rådets forordning om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter må et engagement efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier m.v. ikke overstige 25 % af det justerede kapitalgrundlag. For engagementer med kreditinstitutter er grænsen dog 100 % af det justerede kapitalgrundlag. Banken indberetter hvert kvartal de største engagementer til myndighederne.

Engagement opgøres i denne sammenhæng som summen af udlån, andre tilgodehavender, uudnyttede trækingsrettigheder, eventuelle overtræk samt kapitalandele og andre værdipapirer.

Engagementer, der efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier m.v. udgør 10 % eller mere af det justerede kapitalgrundlag:

	2014		2013	
	Engagement efter fradrag for sikkerhed	I % af basiskapital	Engagement efter fradrag for sikkerhed	I %. af basiskapital
Organisationer og foreninger	200.049	20,0 %	165.145	17,4 %
Andre erhvervsvirksomheder	125.500	12,6 %	0	0,0 %
I alt	325.549	32,6 %	165.145	17,4 %

Modtagne sikkerheder

	2014			2013		
	Kredit- eksponering	Sikkerheds- værdi	Blanko	Kredit- eksponering	Sikkerheds- værdi	Blanko
Detail	9.163.572	4.611.882	4.551.690	8.417.667	4.919.599	3.498.068
Erhverv	939.537	487.568	451.969	949.019	500.671	448.348
Institut	240.983	0	240.983	237.345	0	237.345
Stat	2.045.773	0	2.045.773	2.206.486	0	2.206.486
I alt	12.389.865	5.099.450	7.290.415	11.810.517	5.420.270	6.390.247

Sikkerheder for detail fordelt på risikoklasser:

Misligholdte engagementer	57.746	30.265	27.481	67.419	36.664	30.755
1	120.350	46.794	73.556	136.514	60.163	76.351
2	218.928	99.843	119.085	203.327	94.762	108.565
3	621.912	258.539	363.373	516.581	237.153	279.428
4	417.079	150.938	266.141	314.417	134.268	180.149
5	801.453	404.560	396.893	737.578	437.968	299.610
6	1.203.116	598.265	604.851	1.111.968	654.930	457.038
7	1.295.645	640.572	655.073	1.188.432	631.783	556.649
8	822.404	428.837	393.567	727.834	431.671	296.163
9	2.488.701	1.308.158	1.180.543	2.335.176	1.422.424	912.752
10	1.116.238	645.111	471.127	1.078.421	777.813	300.608
I alt	9.163.572	4.611.882	4.551.690	8.417.667	4.919.599	3.498.068

Sikkerheder for erhverv fordelt på risikoklasser:

1 (Misligholdte engagementer)	44.264	13.321	30.943	65.828	529	65.299
2c	21.050	1.199	19.851	18.892	6.021	12.871
2b	162.354	38.806	123.548	151.239	29.909	121.330
2a	666.182	388.672	277.510	672.748	426.902	245.846
3	45.687	45.570	117	40.312	37.310	3.002
I alt	939.537	487.568	451.969	949.019	500.671	448.348

Overskydende sikkerheder er ikke medregnet i sikkerhedsværdien. Overskydende sikkerheder opstår, når værdien af sikkerheden overstiger eksponeringen på det, som sikkerheden dækker.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

Typer af sikkerhed

De risikoreducerende elementer i banken består af pant og garantier. Over for detailkunder har banken primært pant i fast ejendom, mens der over for erhvervskunder er pant i finansielle aktiver i form af aktier og obligationer.

	Ejendom	Bankkonto	Depot/ værdipapir	Bil, båd m.v.	Garanti	I alt
2014						
Detail	4.183.708	2.882	5.580	227.376	192.336	4.611.882
Erhverv	23.085	2.179	372.575	1.380	88.349	487.568
Institut	0	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0	0
I alt	4.206.793	5.061	378.155	228.756	280.685	5.099.450
	Ejendom	Bankkonto	Depot/ værdipapir	Bil, båd m.v.	Garanti	I alt
2013						
Detail	4.369.564	993	5.762	248.737	294.543	4.919.599
Erhverv	37.785	6.732	373.580	872	81.702	500.671
Institut	0	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0	0
I alt	4.407.349	7.725	379.342	249.609	376.245	5.420.270

Fordeling af krediteksponeringer	2014	2013
a) Krediteksponeringer, der ikke er i restance, og ikke er værdiforringet	11.718.892	11.210.145
b) Krediteksponeringer med restance, som ikke er værdiforringet	570.876	469.260
c) Krediteksponeringer, som er individuelt værdiforringet	100.097	131.112
I alt	12.389.865	11.810.517

Andelen af bankens krediteksponering med restance eller værdiforringelse er på samme niveau som i 2013.

a) Krediteksponeringer, der ikke er i restance, og ikke er værdiforringet:		
Detail	8.550.061	7.900.040
Erhverv	882.075	866.274
Institut	240.983	237.345
Stat	2.045.773	2.206.486
I alt	11.718.892	11.210.145

Krediteksponering på detail fordelt på risikoklasser:

Misligholdte engagementer	425	1.110
1	98.969	113.178
2	171.803	169.379
3	524.823	445.489
4	398.978	299.719
5	751.435	675.618
6	1.126.426	1.049.500
7	1.235.092	1.135.279
8	770.031	693.155
9	2.403.325	2.258.479
10	1.068.754	1.059.134
I alt	8.550.061	7.900.040

Krediteksponering på erhverv fordelt på risikoklasser:

2c	20.072	18.568
2b	151.174	141.924
2a	665.143	665.765
3	45.686	40.017
I alt	882.075	866.274

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

b) Krediteksponeringer med restance, som ikke er værdiforringet:	Kredit-eksponering				Restance/overtræk
2014					
Detail	557.678				112.096
Erhverv	13.198				650
Institut	0				0
Stat	0				0
I alt	570.876				112.746
	1-30 dage	31-60 dage	61-90 dage	Over 90 dage	I alt
Detail	549.398	4.806	1.260	2.214	557.678
Erhverv	13.155	42	0	1	13.198
Institut	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0
I alt	562.553	4.848	1.260	2.215	570.876
	Kredit-eksponering				Restance/overtræk
2013					
Detail	452.343				26.528
Erhverv	16.917				680
Institut	0				0
Stat	0				0
I alt	469.260				27.208
	1-30 dage	31-60 dage	61-90 dage	Over 90 dage	I alt
Detail	443.949	3.790	609	3.995	452.343
Erhverv	16.557	358	1	1	16.917
Institut	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0
I alt	460.506	4.148	610	3.996	469.260
	2014		2013		
c) Krediteksponeringer, som er individuelt værdiforringet:	Kredit-eksponering	Ned-skrivning	Kredit-eksponering	Ned-skrivning	
Økonomiske vanskeligheder	57.013	50.113	99.746	48.502	
Manglende overholdelse af afviklingsaftaler	2.934	26.700	9.031	45.259	
Ændring/lempelse i lånevilkår som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder	3.806	11.474	6.572	14.274	
Sandsynlighed for, at lånet påvirkes af gældssanering, tvangsauktion eller konkurs	28.521	22.088	15.763	5.768	
I alt	92.274	110.375	131.112	113.803	
Hensættelser til tab på forpligtelser	7.823	14.448	0	3.632	
I alt	100.097	124.823	131.112	117.435	

Renter på individuelt nedskrevne finansielle aktiver udgør 4.348 t.kr. (2013: 8.550 t.kr.).

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

<i>Individuelt værdiforringet krediteksponering fordelt på eksponeringskategorier:</i>	2014	2013
Detail	55.833	65.284
Erhverv	44.264	65.828
Institut	0	0
Stat	0	0
I alt	100.097	131.112

Sikkerheder på individuelt værdiforringet udlån udgør 79.044 t.kr. (2013: 53.511 t.kr.).

Nedskrivninger

For en beskrivelse af bankens principper for nedskrivning på udlån og hensættelser til tab på garantier henvises til beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis.

<i>Oversigt over nedskrivninger på udlån m.v.:</i>	Individuelle nedskrivninger	Gruppevis nedskrivninger	Nedskrivninger i alt
2014			
Udlån:			
Nedskrivninger, primo	113.803	14.852	128.655
Årets nedskrivninger	55.330	8.312	63.642
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	58.758	8.307	67.065
Nedskrivninger, ultimo	110.375	14.857	125.232
Udlån, hvorpå der er foretaget nedskrivninger	179.121	2.851.044	3.030.165
Garantier:			
Hensættelser, primo	3.632	0	3.632
Årets hensættelser	13.314	0	13.314
Tilbageførsel af tidligere foretagne hensættelser	2.498	0	2.498
Hensættelser, ultimo	14.448	0	14.448
Garantier, hvorpå der er hensat til tab	14.943	0	14.943
2013			
Udlån:			
Nedskrivninger, primo	109.500	16.695	126.195
Årets nedskrivninger	44.083	7.629	51.712
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	39.780	9.472	49.252
Nedskrivninger, ultimo	113.803	14.852	128.655
Udlån, hvorpå der er foretaget nedskrivninger	223.791	3.802.562	4.026.353
Garantier:			
Hensættelser, primo	5.513	0	5.513
Årets hensættelser	1.851	0	1.851
Tilbageførsel af tidligere foretagne hensættelser	3.732	0	3.732
Hensættelser, ultimo	3.632	0	3.632
Garantier, hvorpå der er hensat til tab	3.632	0	3.632

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.3 Markedsrisiko

Markedsrisici vedrører rente-, valuta- og aktiepositioner, og påvirkes af såvel generelle som specifikke markedsbevægelser. Banken påtager sig markedsrisici i forbindelse med handel for kunder og optimering af afkastet på bankens handelsbeholdning.

Styring og overvågning af markedsrisiko

Bestyrelsen bevilger rammerne for markedsrisici til bankens direktion, der igen videredelegerer rammer til organisationen. Risikostyring overvåger markedsrisici dagligt. Overvågning sker ved hjælp af et risikostyringssystem, der kan håndtere de forskellige typer af finansielle instrumenter. Banken har ved oprettelse af en risikostyringsafdeling sikret, at der er fuldstændig funktionsadskillelse mellem disponerende og rapporterende enheder.

Rapportering

Bestyrelsen informeres minimum en gang hvert kvartal om bankens overordnede markedsrisiko. Rapportering til direktionen sker på ugentlig basis.

Renterisiko

Renterisiko er ændringen i nutidsværdien af fastforrentede fordringer ved ændring i markedrenten.

Banken er, primært som følge af investeringer i obligationer, eksponeret for kurstab ved en rentestigning. Oversigten viser bankens totale renterisiko ved en rentestigning på 1 procentpoint (standardrentechok), som vurderes som en sandsynlig ændring i renteniveauet.

	2014	2013
<i>Renterisiko efter modificeret varighed:</i>		
0-1 år	1.056	2.906
1-3,6 år	10.170	1.903
Over 3,6 år	20.416	10.601
Total renterisiko	31.642	15.410
<i>Renterisiko efter valuta:</i>		
DKK	31.869	15.606
EUR	-36	0
USD	1	0
Øvrige valutaer	-192	-196
Total renterisiko	31.642	15.410
Renterisiko i procent af kernekapital efter fradrag	3,5 %	1,9 %

Når den totale renterisiko er positiv, er det udtryk for et tab ved en rentestigning på 1 procentpoint. Udover obligationer og afledte finansielle instrumenter omfatter den totale renterisiko også renterisikoen på fastforrentede udlån og indlån, som regnskabsmæssigt måles til amortiseret kostpris efter første indregning, og hvor værdien derfor ikke påvirkes direkte af ændringer i renteniveauet. Den forventede direkte effekt på resultat og egenkapital ved en rentestigning på 1 procentpoint udgør 33.891 t.kr. (2013: 15.900 t.kr.) før skat, hvilket svarer til renterisikoen på de aktiver og forpligtelser, der måles til dagværdi efter første indregning.

Valutarisiko

Valutakursrisiko er risikoen for værdiændring, i fx udenlandske obligationer, ved ændring i valutakurser.

Bankens aktiviteter omfatter primært bankforretninger med danske privatkunder, og da investeringerne hovedsageligt placeres i danske obligationer, er banken kun i begrænset omfang eksponeret for udsving i udenlandsk valuta. Oversigten viser bankens valutaeksponeringer.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.3 Markedsrisiko fortsat	2014	2013
Lange nettopositioner	52.594	58.451
Korte nettopositioner	19.461	17.346
Valutarisiko fordelt på valuta:		
EUR	6.325	23.246
USD	7.322	7.798
SEK	9.967	4.314
GBP	5.072	1.569
NOK	1.021	1.620
Øvrige valutaer	22.887	19.904
Valutarisiko i alt	52.594	58.451
I øvrige valutaer er indregnet markedsværdien af investeringsforeningsbeviser med 17.346 t.kr. (2013: 8.602 t.kr.)		
Valutakursindikator 1	52.594	58.451
Valutakursindikator 1 i procent af kernekapital efter fradrag	5,8 %	7,1 %
Valutakursindikator 2	475	411
Valutakursindikator 2 i procent af kernekapital efter fradrag	0,1 %	0,1 %

Et tab/gevinst svarende til 1,0 % af valuta-indikator 1 for EUR og 5,0 % for øvrige valutaer vurderes at være en sandsynlig ændring i kursniveauet. Ved et kursfald vil den direkte effekt på resultat og egenkapital være et tab på 1.404 t.kr. før skat (2013: 1.125 t.kr.). Dette tab er beregnet ud fra valutaeksponeringen ved udgangen af året. Ved en kursstigning vil der være en tilsvarende gevinst.

Aktierisiko

Aktierisiko er risikoen for, at markedsværdien af en portefølje af aktier ændres. Oversigten viser påvirkningen på bankens resultat og egenkapital ved et fald på 12 % af markedsværdien, der svarer til en middel negativ markedsudvikling. Beregninger er foretaget inklusiv ikke afregnede handler.

	2014	2013
Aktier	697	1.226
Investeringsforeningsbeviser	2.952	2.692
Handelsbeholdning	3.649	3.918
Uden for handelsbeholdning	7.554	8.806
Aktierisiko i alt	11.203	12.724

Banken foretager kun i begrænset omfang investering i aktier. Bankens handelsbeholdning omfatter primært aktier i OMX C20-indekset.

Aktierne uden for handelsbeholdningen indgår i en portefølje, der styres, vurderes og rapporteres efter dagsværdier.

2.4 Likviditetsrisiko

Styring og overvågning af likviditetsrisiko

Det overordnede mål for styring af likviditetsrisikoen er, at banken til enhver tid kan indfri sine forpligtelser, når de forfalder. Der er internt fastsat mål for den ønskede likviditetsmæssige overdækning i forhold til de krav til likviditet, som følger af lov om finansiel virksomhed § 152.

Banken har implementeret flere forskellige interne modeller til at estimere det fremadrettede likviditetsbehov. Modellerne tager udgangspunkt i det foreliggende budget, men også i de historiske kendte likviditetstræk. Endvidere har banken etableret en likviditetsgruppe, der regelmæssigt mødes og gennemgår såvel den kortsigtede som den langsigtede likviditetssituation.

Rapportering

Bestyrelsen informeres minimum en gang hvert kvartal om bankens likviditetssituation. Rapporteringen til direktionen sker dagligt.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.4 Likviditetsrisiko fortsat

Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	2014	2013
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	2.111.571	2.273.979
Obligationer til dagsværdi	2.135.729	1.365.094
Øvrige poster i likviditetsreserven	152.891	194.177
Likviditet i alt	4.400.191	3.833.250
Anfordringsgæld og gæld med kortere opsigelsesvarsel end en måned	11.242.136	9.830.380
15 % heraf	1.686.320	1.474.557
Overdækning	160,9 %	160,0 %
Reducerede gælds- og garantiforpligtelser	13.994.628	12.676.697
10 % heraf	1.399.463	1.267.670
Overdækning	214,4 %	202,4 %

Ikke-afledte finansielle forpligtelser

Løbetidsfordeling af ikke-afledte finansielle forpligtelser og aktiver der indgår i styringen af likviditetsrisikoen:

	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2014						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	38.444	0	0	0	0	38.444
Indlån	10.536.632	296.796	329.950	444.026	486.134	12.093.538
Andre finansielle forpligtelser	0	3.901	0	0	0	3.901
Efterstillede kapitalindskud	0	0	0	0	100.000	100.000
Ikke-afledte finansielle forpligtelser i alt	10.575.076	300.697	329.950	444.026	586.134	12.235.883
Aktiver, der indgår i styringen af likviditetsrisikoen	384.040	2.875.300	1.270.155	1.990.882	6.715.402	13.235.779
	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2013						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	34.544	0	0	0	0	34.544
Indlån	9.386.844	146.958	123.575	782.629	611.369	11.051.375
Andre finansielle forpligtelser	0	3.426	0	0	0	3.426
Efterstillede kapitalindskud	0	0	0	0	100.000	100.000
Ikke-afledte finansielle forpligtelser i alt	9.421.388	150.384	123.575	782.629	711.369	11.189.345
Aktiver, der indgår i styringen af likviditetsrisikoen	201.694	3.134.203	915.944	2.240.186	5.629.970	12.121.997

Løbetidsfordelingen er baseret på den kontraktlige løbetid for de enkelte forpligtelser og aktier, hvorimod bankens likviditetsstyring er baseret på den forventede likviditetsudvikling og sikringen af, at banken til stadighed har en komfortabel likviditetsreserve til at dække likviditetsbehovet i en eventuel stress-situation.

Aktiver, der indgår i styringen af likviditetsrisikoen, omfatter:

- Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker
- Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker
- Udlån
- Obligationer
- Aktier, handelsbeholdningen

I styringen af likviditetsrisikoen indgår herudover beholdningen af egne aktier. I dag-til-dag styringen af likviditeten indgår endvidere lines i andre kreditinstitutter.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.4 Likviditetsrisiko fortsat

Afledte finansielle forpligtelser, handelsbeholdning

Løbetidsfordeling af afledte finansielle forpligtelser:

	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2014						
Valutaterminsforretninger:						
- Udbetaling	0	1.966.947	92.931	0	0	2.059.878
- Indbetaling	0	1.966.837	93.447	0	0	2.060.285
Udbetaling i alt	0	1.966.947	92.931	0	0	2.059.878
Indbetaling i alt	0	1.966.837	93.447	0	0	2.060.285
	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2013						
Valutaterminsforretninger:						
- Udbetaling	0	5.011.552	0	0	0	5.011.552
- Indbetaling	0	4.929.045	0	0	0	4.929.045
Udbetaling i alt	0	5.011.552	0	0	0	5.011.552
Indbetaling i alt	0	4.929.045	0	0	0	4.929.045

Terminsforretningerne afregnes ved levering af det underliggende aktiv. Valutaterminsforretningerne er likviditetsmæssigt fuldt ud afdækket, og vil derfor ikke påvirke bankens likviditet netto.

For terminsforretninger er medtaget de aftalte pengestrømme fra alle terminsforretninger, uanset om dagsværdien på balancedagen er negativ eller positiv.

Garantier

Udstedte garantier vil, i det omfang garantierne aktualiseres, betyde et træk på bankens likviditet. Pr. 31. december 2014 udgør garantier 1.394.260 t.kr. (2013: 1.156.497 t.kr.) jf. note 45. Garantier, der aktualiseres, skal honoreres på anfordring.

Uudnyttede kredittilsagn

I det omfang kunderne udnytter endnu ikke uudnyttede tilsagn om kredit, vil der ske et træk på bankens likviditet. Uudnyttede kreditter udgør 7.365.637 t.kr. (2013: 7.165.559 t.kr.). De uudnyttede kreditter vil kunne udnyttes på anfordringsvilkår.

2.4 Likviditetsrisiko fortsat

Nye regler for den lovpligtige likviditet

I 2014 blev der indført to nye likviditetsmål for henholdsvis den kortsigtede og langsigtede likviditet. De nye regler følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 (CRR) og implementerer Basel-komiteens standard fra 2010 (Basel III). Med de nye regler vil der over tid ske en regelharmonisering inden for EU.

Det nye kortsigtede likviditetsmål Liquidity Coverage Ratio (LCR) skal sikre, at der til stadighed er tilstrækkeligt med ubelånte højlikvide aktiver, der kan konverteres til likviditet for at kunne imødegå de likviditetstræk, der kan opstå under en 30-dages intensiv stressperiode. LCR opgøres efter følgende brøk:

Beholdning af højlikvide aktiver

Stressede nettoudbetalinger over 30 dage

LCR indfases over en årrække. I 2014 er der alene tale om en indberetning. Fra oktober 2015 er det et krav, at beholdningen af højlikvide aktiver minimum skal udgøre 60 % af stressede nettoudbetalinger over 30 dage. I 2016 og 2017 udgør kravet henholdsvis 70 % og 80 %. Fra 2018 vil kravet udgøre 100 % og reglerne vil være fuldt indfaset.

Afgrænsningen af højlikvide aktiver i opgørelse af LCR forventes at betyde, at likviditetsreserven vil skulle placeres til en lavere risiko, hvilket vil reducere afkastet.

Det nye langsigtede likviditetsmål Net Stable Funding Ratio (NSFR) skal sikre en hensigtsmæssig finansieringsstruktur. NSFR opgøres efter følgende brøk:

Tilstrækkelig beholdning af stabil funding

Krævet beholdning af stabil funding

For NSFR er der indtil videre alene tale om en indberetning. Senest ved udgangen af 2016 skal Kommissionen tage stilling til, om det vil være hensigtsmæssigt med egentlige krav for at sikre stabil funding, og i givet fald komme med forslag til, hvordan kravene skal udformes.

Fundingen af Lån & Spar er baseret på indlån fra kunder. En meget stor del af indlånet kommer fra privatkunder, som har Lån & Spar som deres primære bankforbindelse. Indlån fra kunder er almindeligvis på anfordringsvilkår, og den kontraktuelle løbetid på bankens funding er derfor kort. Trods den korte kontraktuelle løbetid vurderes indlånet at være en ganske stabil fundingkilde på kort og lang sigt. Det skyldes spredningen af indlånet på mange kunder, og at hovedparten af indlånet vil være dækket af indskydergarantiordningen i tilfælde af bankens konkurs. Hvis der indføres krav til størrelsen af NSFR, vil det sandsynligvis betyde, at den kontraktuelle løbetid på fundingen skal øges.

3 Kapitalstyring

Bankens mål for kapitalstyring er at:

- Overholde krav til kapital fastsat i lov om finansiel virksomhed samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 og direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 (CRR/CRD IV).
- Sikre bankens evne til at fortsætte som selvstændig bank.
- Opretholde en passende strategisk kapital.

Banken har i året opfyldt alle lovgivningsmæssigt pålagte krav til bankens kapital.

Styringen af kapitalen er baseret på de opgørelsesmetoder og nøgletal, som er udviklet af Basel-komiteen og indarbejdet i EU's forordning om kapitaldækning, som trådte i kraft 1. januar 2014. EU forordningen har direkte retsvirkning i Danmark.

Ledelsen overvåger løbende bankens kapitalforhold. Opgørelsen af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapital indberettes til Finanstilsynet og European Banking Authority (EBA) i overensstemmelse med de regler, som er fastsat herfor.

Kapitalkrav

CRR/CRD IV stiller krav om, at bankens kapitalgrundlag mindst udgør 8 % af risikoeksponeringen (solvens på minimum 8 %) og minimum udgør 5 mio. euro. Af kapitalkravet på de 8 % skal minimum 4,5 % være egentlig kernekapital (dog minimum 4 % i 2014). Den hybride kernekapital kan maksimalt udgøre 1,5 % (dog 2 % i 2014) og den supplerende kapital maksimalt 2 %. I det omfang den supplerende kapital er under 2 %, kan den hybride kernekapital være tilsvarende større. Det er endvidere et krav, at der er tilstrækkelig kapital til at overholde bankens individuelle solvensbehov. Det individuelle solvensbehov er et mål for den nødvendige kapital til at dække instituttets risici i forhold til størrelsen, typen og fordelingen af instituttets aktiver m.v. Lån & Spar er godkendt til at anvende den avancerede IRB-metode til opgørelse af kreditrisiko. Kreditinstitutter med IRB godkendelse er underlagt overgangsbestemmelser, der betyder, at solvensen ikke må komme under 80 % af kapitalkravet opgjort efter de kapitaldækningsregler, som var gældende før 1. januar 2007 (den nødvendige solvensprocent).

Der indføres i perioden 2016-2019 en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 %, som skal dækkes af egentlig kernekapital. Hvis der ikke er tilstrækkelig med kapital til at dække bufferen, begrænses banken i at betale udbytte, bonus m.v. Over perioden 2015-2019 indføres en kontracyklisk buffer på op til 2,5 %, som også skal dækkes af egentlig kernekapital. Bufferen sættes i kraft i perioder med overnormal udlånsvækst og fastlægges for danske eksponeringer af Erhvervs- og vækstministeriet. Erhvervs- og vækstministeriet har meddelt, at den kontracykliske buffer sættes til 0 % med virkning fra 1. kvartal 2015.

Kapitaldækningsreglerne giver mulighed for en gradvis indfasning, hvor Finanstilsynet er bemyndiget til at fastsætte de nærmere regler for danske pengeinstitutter. For Lån & Spar betyder overgangsreglerne primært, at en andel af et fradrag i den egentlige kernekapital delvist kan foretages i den supplerende kapital.

Kapitalen

Til bankens egentlige kernekapital medregnes aktiekapital, opskrivningshenlæggelser, andre reserver og overført resultat. Heri foretages en række fradrag. Til bankens kapitalgrundlag medregnes endvidere supplerende kapital i form af efterstillede kapitalindskud.

Risikoeksponering

Den samlede risikoeksponering (tidligere risikovægtede poster) opgøres ved, at eksponeringerne (aktiver, udstedte garantier og kredittilsagn) vægtes. Vægtene for detaileksponeringer er baseret på egne estimerede risikovægte, mens øvrige eksponeringer vægtes efter nogle standardvægte, som afhænger af de enkelte eksponeringers art og modpart. Ved opgørelsen af risikoeksponeringen tages højde for sikkerhedsstillelser.

Gearing

Som supplement til de meget komplicerede kapitaldækningsregler er der med CRR/CRD IV introduceret et supplerende og mere simpelt mål for bankens gearing. Der er foreløbig tale om et indberetningskrav, hvor der indtil videre ikke er fastsat en grænse for den maksimale gearing.

Noter – Kapitalstyring

NOTE (1.000 KR.)

3 Kapitalstyring fortsat

Kapitaloppgørelse pr. 31. december 2014

Nedenstående oversigt er en opsummering af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapital pr. 31. december 2014:

	2014	2013
<i>Kapital:</i>		
Egenkapital	992.136	929.870
Opskrivningshenlæggelse	-	-45.028
Egentlig kernekapital før fradrag	992.136	884.842
Foreslået udbytte	-21.680	-18.970
Immaterielle aktiver	-39.019	-34.106
Udskudte skatteforpligtelser vedrørende immaterielle aktiver	6.625	-
Udskudte skatteaktiver	-1.041	-
Forskellen mellem forventet tab efter IRB-metoden og regnskabsmæssige værdireguleringer	-21.523	-
Værdireguleringer som følge af forsigtig værdiansættelse	-2.378	-
Ramme for køb af egne kapitalandele	-15.324	-
Overgangsjusteringer	8.609	-
Egentlig kernekapital	906.405	831.766
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder, 50 %	-	-4.475
Forskellen mellem forventet tab efter IRB-metoden og regnskabsmæssige værdireguleringer, 50 %	-	-9.100
Kernekapital	906.405	818.191
Supplerende kapital	100.000	100.000
Opskrivningshenlæggelser	-	45.028
Kapitalgrundlag før fradrag	1.006.405	963.219
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder, 50 %	-	-4.475
Forskellen mellem forventet tab efter IRB-metoden og regnskabsmæssige værdireguleringer, 50 %	-	-9.100
Overgangsjusteringer	-8.609	-
Kapitalgrundlag	997.796	949.644
Kreditrisiko	4.321.340	3.497.481
Markedsrisiko	636.149	438.851
Operationel risiko	1.161.067	1.078.397
Samlet risikoeksponering (tidligere risikovægtede poster)	6.118.556	5.014.729
Egentlig kernekapitalprocent	14,8 %	16,6 %
Kernekapitalprocent	14,8 %	16,3 %
Kapitalprocent (tidligere solvensprocent)	16,3 %	18,9 %
Nødvendig solvens	10,1 %	11,1 %

Opgørelsen pr. 31. december 2013 er beregnet i henhold til de på daværende tidspunkt gældende regler i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Stigningen i risikoeksponeringen fra kreditrisiko skyldes primært, at banken ikke længere kan anvende en særlig lempelig risikovægtning af såkaldte kvalificerede revolverende detaileksponeringer. Herudover skyldes stigningen væksten i udlånet. Risikoeksponeringen fra markedsrisiko er steget som følge af en øget risiko vedrørende primært obligationer. Stigningen i risikoeksponeringen fra operationel risiko skyldes øget indtjening.

En beregning, efter de regler der vil være gældende, når CRR/CRD IV er fuldt indfaset, viser en egentlig kernekapitalprocent pr. 31. december 2014 på 14,7 %. Til sammenligning vil kravet udgøre op til 11,6 % (4,5 % point af 8 %-kravet, kapitalbevaringsbufferen på 2,5 % point, den kontracykliske buffer på op til 2,5 % point, ingen systemiske buffere og solvenstillægget på 2,1 % point). Kapitalprocenten er beregnet til 16,3 %. Det skal ses i forhold til et samlet krav til kapitalgrundlaget på 15,1 % (kravet til egentlig kernekapital på 11,6 % og de resterende 3,5 % point af 8 %-kravet).

For oplysningsforpligtelsen vedrørende risikostyring og kapital som følge af CRR, henvises til www.lsb.dk/risikorapport_2014

Noter – Resultatopgørelse

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
4 Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.058	1.389
Udlån og andre tilgodehavender	502.968	493.956
Obligationer	58.125	39.088
Valuta-, rente-, aktie- og andre kontrakter, i alt	1.117	1.316
- Rentekontrakter	1.117	1.316
Øvrige renteindtægter	199	133
I alt	563.467	535.882
5 Renteudgifter		
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	137	77
Indlån og anden gæld	128.119	126.017
Efterstillede kapitalindskud	6.650	273
I alt	134.906	126.367
6 Udbytte af aktier m.v.		
Udbytte	2.915	6.430
I alt	2.915	6.430
7 Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter	96.884	85.288
Betalingsformidling	42.927	36.281
Lånesagsgebyrer	26.988	18.518
Garantiprovision	3.968	4.950
Øvrige gebyrer og provisionsindtægter	81.988	63.425
I alt	252.755	208.462
8 Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		
Værdipapirhandel og depoter	15.007	13.210
Betalingsformidling	5.020	5.157
Lånesagsgebyrer	12.726	9.858
Øvrige gebyrer og provisionsudgifter	2.763	877
I alt	35.516	29.102
9 Kursreguleringer		
Obligationer	-15.853	-18.967
Aktier	17.398	9.773
Valuta	7.453	4.777
Valuta-, rente-, aktie- og andre kontrakter, i alt	8.395	10.490
I alt	17.393	6.073

Noter – Resultatopgørelse

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
10 Andre driftsindtægter		
Udlejning af lokaler	461	461
Udlejning af medarbejdere	955	3.650
Salg af kreditscoresystemer m.v.	747	1.188
Øvrige driftsindtægter	56	3
I alt	2.219	5.302
11 Udgifter til personale og administration		
<i>Personaleudgifter</i>		
Lønninger	192.067	196.323
Pensioner	23.209	23.016
Lønsumsafgift	24.743	23.437
Social sikring	2.225	2.347
I alt	242.244	245.123
<i>Øvrige administrationsudgifter</i>		
Kontorartikler m.v.	2.296	3.480
Porto og fragt	5.041	5.662
It-udgifter	112.152	109.105
Undervisning	3.978	5.737
Reklameudgifter	10.958	9.925
Øvrige administrationsudgifter	76.626	65.523
I alt	211.051	199.432
Udgifter til personale og administration i alt	453.295	444.555
Antal beskæftigede		
Det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede	369	375
12 Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		
Afskrivninger på kunderelationer	300	300
Afskrivninger på afståelsesrettigheder	25	100
Afskrivninger på egenudviklet software	8.479	5.498
Nedskrivninger på egenudviklet software	368	0
Afskrivninger på domicilejendomme	674	576
Nedskrivninger på domicilejendomme	1.116	111
Tilbageførte nedskrivninger på domicilejendomme	-76	-65
Afskrivninger på øvrige materielle aktiver	9.339	11.506
I alt	20.225	18.026
13 Andre driftsudgifter		
Udgifter til Garantifonden for Indskydere og Investorer	20.302	19.717
I alt	20.302	19.717
14 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.		
Årets nedskrivninger	76.956	53.563
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	-69.564	-52.984
Realiserede tab, tidligere individuelt nedskrevet	34.654	20.781
Realiserede tab, ikke tidligere nedskrevet	9.900	16.942
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-7.632	-8.743
I alt	44.314	29.559

Noter – Resultatopgørelse

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
15 Skat		
Aktuel skat af årets resultat	30.282	23.596
Udskudt skat af årets resultat	482	1.099
Ændring i udskudt skat som følge af ændring i selskabsskatteprocent	0	818
Skat af årets resultat	30.764	25.513
Reguleringer vedrørende tidligere år	49	-234
Skat i resultatopgørelsen	30.813	25.279
Aktuarmæssige gevinster og tab	-2.043	734
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	-3.507	-442
Ændring i selskabsskatteprocent	0	-1.196
Udskudt skat af egenkapitalbevægelser	-5.550	-904
Skat af egenkapitalbevægelser	-5.550	-904
<i>Opgørelse af effektiv skatteprocent:</i>		
Selskabsskatteprocent	24,5 %	25,0 %
Ikke-skattepligtig indkomst / Ikke-fradragsberettigede omkostninger	-1,2 %	0,6 %
Ændring i skatteprocent	0,0 %	0,7 %
Reguleringer vedrørende tidligere år	0,0 %	-0,2 %
Effektiv skatteprocent	23,3 %	26,1 %
Folketinget vedtog den 27. juni 2013, at selskabsskatteprocenten skal nedsættes gradvist fra 25 % til 22 % over 3 år.		
Effekten af den gradvise nedsættelse er indregnet fuldt ud i regnskabsåret 2013 baseret på det forventede realisationstidspunkt for de skattemæssige forskelsværdier.		
16 Årets resultat pr. aktie		
Årets resultat (tusinde kr.)	101.465	71.727
Gennemsnitligt antal aktier (tusinde stk.)	2.699	2.631
Årets resultat pr. aktie (kr.)	37,6	27,3

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
17 Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		
Kassebeholdning	65.798	67.493
Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.045.773	2.206.486
I alt	2.111.571	2.273.979
18 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	188.035	192.081
I alt	188.035	192.081
<i>Fordeling efter restløbetid:</i>		
Anfordringstilgodehavender	105.132	105.639
Til og med 3 måneder	80.403	83.942
Over 5 år	2.500	2.500
I alt	188.035	192.081
19 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris		
Kreditter	1.091.630	1.166.513
Almindelige udlån	982.588	754.596
Markedsrentekreditter	416.904	455.485
Prioritetslån	6.260.293	5.864.988
Øvrige	6.413	7.499
I alt	8.757.828	8.249.081
<i>Fordeling efter restløbetid:</i>		
Anfordringstilgodehavender	132.708	28.181
Til og med 3 måneder	413.896	313.244
Over 3 måneder og til og med 1 år	965.554	912.402
Over 1 år og til og med 5 år	1.806.063	1.956.825
Over 5 år	5.439.607	5.038.429
I alt	8.757.828	8.249.081
<i>Udlån og andre tilgodehavender og garantier fordelt på sektorer og brancher:</i>		
Offentlige myndigheder	0,0 %	0,0 %
<i>Erhverv, herunder</i>		
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0,0 %	0,0 %
Industri- og råstofudvinding	0,1 %	0,2 %
Energiforsyning	0,6 %	0,7 %
Bygge og anlæg	0,0 %	0,0 %
Handel	0,1 %	0,1 %
Transport, hoteller og restauration	0,0 %	0,1 %
Information og kommunikation	0,8 %	0,2 %
Finansiering og forsikring	1,9 %	2,2 %
Fast ejendom	0,6 %	1,0 %
Øvrige erhverv	6,7 %	6,2 %
Erhverv i alt	10,8 %	10,7 %
Private	89,2 %	89,3 %
I alt	100,0 %	100,0 %

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

				2014	2013	
20	Obligationer til dagsværdi					
	Statsobligationer			1.732	30.832	
	Realkreditobligationer			2.105.182	1.333.698	
	Øvrige obligationer			28.815	564	
	I alt			2.135.729	1.365.094	
21	Aktier m.v.					
	Handelsbeholdning			42.616	41.762	
	Uden for handelsbeholdning			62.953	73.383	
	I alt			105.569	115.145	
22	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder					
	<i>Kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter:</i>					
		Hjemsted	Aktivitet	Ejerandel %	Egenkapital	Resultat
	2014					
	Invest Administration A/S	Frederiksberg	Investeringsforvaltningsselskab	100	11.037	2.087
	2013					
	Invest Administration A/S	Frederiksberg	Investeringsforvaltningsselskab	100	8.951	2.183

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

23 Immaterielle aktiver

	Goodwill	Kunde- relationer	Afståelses- rettigheder	Egenudviklet software	Immaterielle aktiver i alt
2014					
Kostpris, primo	13.929	3.000	2.854	57.264	77.047
Tilgang	0	0	0	14.084	14.084
Afgang	0	0	0	-6.374	-6.374
Kostpris, ultimo	13.929	3.000	2.854	64.974	84.757
Af- og nedskrivninger, primo	0	1.375	2.811	38.755	42.941
Årets afskrivninger	0	300	25	8.479	8.804
Årets nedskrivninger	0	0	0	368	368
Tilbageførte af- og nedskrivninger	0	0	0	-6.375	-6.375
Af- og nedskrivninger, ultimo	0	1.675	2.836	41.227	45.738
Regnskabsmæssig værdi, ultimo	13.929	1.325	18	23.747	39.019
2013					
Kostpris, primo	13.929	3.000	2.854	47.286	67.069
Tilgang	0	0	0	12.383	12.383
Afgang	0	0	0	-2.405	-2.405
Kostpris, ultimo	13.929	3.000	2.854	57.264	77.047
Af- og nedskrivninger, primo	0	1.075	2.711	35.662	39.448
Årets afskrivninger	0	300	100	5.498	5.898
Tilbageførte af- og nedskrivninger	0	0	0	-2.405	-2.405
Af- og nedskrivninger, ultimo	0	1.375	2.811	38.755	42.941
Regnskabsmæssig værdi, ultimo	13.929	1.625	43	18.509	34.106

Goodwill testes for værdiforringelse mindst en gang årligt. De i 2014 foretagne nedskrivningstests har ikke givet anledning til nedskrivning af goodwill.

Nedskrivningstest af goodwill i Gudme Raaschou Kapitalforvaltning, 6.235 t.kr.:

Goodwill er fordelt på den pengestrømsgenererende enhed Gudme Raaschou Kapitalforvaltning.

Nedskrivningstesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med den estimerede nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme ifølge budget. De væsentligste parametre for estimering af fremtidige pengestrømme er udviklingen i asset under management og udgifter til personale i en 5-årig budgetperiode.

De estimerede pengestrømme tilbagediskonteres med en diskonteringssats på 9,1 % (2013: 9,0 %) og et årligt væksts-køn efter budgetperioden på 1,25 % (2013: 1,25 %) fastsat på baggrund af forventning til BNP-vækst.

Nedskrivningstest af goodwill i Invest Administration A/S, 7.694 t.kr.:

Goodwill er fordelt på den pengestrømsgenererende enhed Invest Administration A/S.

Nedskrivningstesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med den estimerede nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme ifølge budget. Forventede fremtidige pengestrømme omfatter pengestrømme i selskabet og pengestrømme i banken relateret til investeringen. Som følge af en forholdsvis enkel forretningsmodel i selskabet er det fundet rimeligt at opstille budgetter/fremskrivninger for en 6-årig periode (budgetperioden).

De estimerede pengestrømme tilbagediskonteres med en diskonteringssats på 11,53 % (2013: 11,86 %) og et årligt væksts-køn efter budgetperioden på 1,25 % (2013: 1,25 %) fastsat på baggrund af forventning til BNP-vækst.

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
24 Domicilejendomme		
Omvurderet værdi, primo	136.468	139.002
Afskrivninger	-674	-576
Værdiændringer, indregnet i anden totalindkomst	-15.936	-1.912
Værdiændringer, indregnet i resultatopgørelse	-1.040	-46
Omvurderet værdi, ultimo	118.818	136.468
Omvurdering af domicilejendomme, herunder restværdi, foretages med en hyppighed, der sikrer, at den regnskabsmæssige værdi ikke afviger væsentligt fra dagsværdien. Fastsættelse af dagsværdien baseres på afkastmetoden, og opgøres med assistance fra eksterne eksperter. Der er senest foretaget omvurdering i 4. kvartal 2014, hvor der er anvendt forrentningskrav på 5,25 til 7,50 %.		
25 Øvrige materielle aktiver		
Kostpris, primo	128.323	117.984
Tilgang	7.203	11.085
Afgang	-7.390	-746
Kostpris, ultimo	128.136	128.323
Af- og nedskrivninger, primo	108.430	97.541
Årets afskrivninger	9.339	11.506
Tilbageførte af- og nedskrivninger	-7.230	-617
Af- og nedskrivninger, ultimo	110.539	108.430
Regnskabsmæssig værdi, ultimo	17.597	19.893
26 Andre aktiver		
Afledte finansielle instrumenter	8.698	14.701
Andre finansielle aktiver	40.517	39.401
Forudbetalt nettoløn	8.596	8.686
Øvrige andre aktiver	99.017	45.555
I alt	156.828	108.343
27 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
Gæld til kreditinstitutter	38.444	34.544
I alt	38.444	34.544
<i>Fordelt efter restløbetid:</i>		
Anfordring	38.444	34.544
I alt	38.444	34.544
28 Indlån og anden gæld		
Anfordring	10.553.304	9.386.844
Med opsigelsesvarsel	305.905	472.048
Tidsindskud	276.774	72.554
Særlige indlånsformer	957.555	1.119.929
I alt	12.093.538	11.051.375
<i>Fordelt efter restløbetid:</i>		
Anfordring	10.536.632	9.386.844
Til og med 3 måneder	296.796	146.958
Over 3 måneder og til og med 1 år	329.950	123.575
Over 1 år og til og med 5 år	444.026	782.629
Over 5 år	486.134	611.369
I alt	12.093.538	11.051.375

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
29 Andre passiver		
Afledte finansielle instrumenter	9.066	14.850
Andre finansielle forpligtelser	3.901	3.426
Forskellige kreditorer	336.735	318.172
Personalerelateret	44.653	47.800
Øvrige andre passiver	51.519	41.029
I alt	445.874	425.277

30 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser

Bankens medarbejdere er omfattet af bidragsbaserede pensionsordninger, hvor banken betaler et løbende bidrag til uafhængige pensionsselskaber.

Banken har afgivet et ydelsesbaseret pensionstilsagn over for en tidligere adm. direktør. Dette indebærer, at banken er forpligtet til at betale en bestemt årlig ydelse som pension. Banken bærer derfor – i modsætning til de bidragsbaserede ordninger – risikoen med hensyn til den fremtidige udvikling i rente, inflation, dødelighed m.v.

	2014	2013
Udgifter til bidragsbaserede pensionsordninger	23.224	22.913
<i>Indregnede omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser:</i>		
Netto renteudgifter	-15	103
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser indregnet i resultatopgørelsen	-15	103
Indregnede aktuarmæssige gevinster og tab for året	9.285	-3.336
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser indregnet i anden totalindkomst	9.285	-3.336
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser i alt	9.270	-3.233
<i>Indregnede pensionsforpligtelser:</i>		
Nutidsværdi af afdækkede pensionsforpligtelser	-28.501	-27.117
Dagsværdi af pensionsordningernes aktiver	20.919	27.686
Underdækning af afdækkede pensionsydelse	-7.582	569
<i>Indregnet i balancen:</i>		
Pensionsaktiver, indregnet under andre aktiver	0	569
Pensionsforpligtelser, indregnet under hensættelser til pensionsordninger og lignende forpligtelser	-7.582	0
I alt	-7.582	569
<i>Aktuarmæssige forudsætninger:</i>		
Diskonteringsfaktor	2,35 %	2,57 %
Forventet afkast af pensionsordningernes aktiver	2,35 %	2,57 %
Pensionsreguleringssats	2,00 %	2,00 %

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
31 Udskudte skatteaktiver		
Hensættelser til udskudt skat, primo	-4.163	-3.183
Udskudt skat af årets resultat	-482	-1.917
Reguleringer vedrørende tidligere år	136	33
Udskudt skat af egenkapitalbevægelser	5.550	904
Udskudte skatteaktiver, ultimo	1.041	-4.163
<i>Indregnet i balancen:</i>		
Udskudte skatteaktiver	1.041	0
Hensættelse til udskudt skat	0	-4.163
I alt	1.041	-4.163
<i>Fordeling af udskudte skatteaktiver og -forpligtelser på balanceposter:</i>		
Udlån	7.312	6.674
Immaterielle aktiver	-6.625	-5.250
Domicilejendomme	-4.258	-8.142
Øvrige materielle aktiver	2.821	2.598
Hensatte forpligtelser	1.668	-125
Egenkapitalen (incitamentsordning/egne aktier)	123	82
Udskudte skatteaktiver, ultimo	1.041	-4.163
32 Hensættelser til tab på garantier		
Hensættelser til tab på garantier, primo	3.632	5.513
Tilgang	13.313	1.851
Afgang	-2.497	-3.732
Hensættelser til tab på garantier, ultimo	14.448	3.632
33 Andre hensatte forpligtelser		
Andre hensatte forpligtelser, primo	800	1.300
Tilgang	0	800
Afgang	-800	-1.300
Andre hensatte forpligtelser, ultimo	0	800
Andre hensatte forpligtelser vedrører andel af underskud i afviklings- og restruktureringsafdelingen af Garantifonden for Indskydere og Investorer.		
34 Efterstillede kapitalindskud		
Ansvarlig lånekapital	100.000	100.000

Efterstillet kapitalindskud er gældsforpligtelser i form af ansvarlig lånekapital, som i tilfælde af bankens likvidation eller konkurs først fyldestgøres efter de almindelige kreditorkrav. Førtidsindfrielse af efterstillet kapitalindskud skal godkendes af Finanstilsynet.

Efterstillet kapitalindskud består af udstedte kapitalbeviser i DKK med en hovedstol på 100.000 t.kr. Lånet er optaget i december 2013, og har en løbetid på 10 år. Banken har mulighed for at genkøbe kapitalbeviserne efter 5 år og efterfølgende ved hver rentetermin. Renten er fast de første 5 år og udgør 6,649 %. Herefter forrentes lånet med en variabel kvartårlig kuponrente svarende til CIBOR3-satsen med tillæg af 5,25 % point. Kapitalbeviserne medregnes fuldt ud som supplerende kapital i solvensopgørelsen.

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

35 Aktiekapital

Aktiekapitalen består af 2.710.000 aktier à 100 kr. (2013: 2.710.000 aktier). Alle aktier er fuldt indbetalt og har samme rettigheder. Aktierne er frit omsættelige, dog kræver overdragelse, der giver ret til at tegne aktier, til en erhverver, der har eller ved overdragelsen opnår 15 % eller mere af bankens aktiekapital, bankens samtykke. Lån & Spar køber og sælger egne aktier som led i sin forpligtelse til at stille købs- og salgskurs på Københavns Fondsbørs (Market maker).

Beholdning af egne aktier / i procent af aktiekapital:

	2014		2013	
	stk.	%	stk.	%
Antal egne aktier, primo	10.047	0,4 %	147.814	5,5 %
Køb i året	30.881	1,1 %	18.308	0,7 %
Salg i året	-29.618	-1,1 %	-156.075	-5,8 %
Antal egne aktier, ultimo	11.310	0,4 %	10.047	0,4 %

Bestyrelsen er bemyndiget til lade banken erhverve egne aktier svarende til 10 % af bankens nominelle aktiekapital til gældende børskurs +/- 10 %.

Med virkning fra 1. januar 2013 må beholdningen af egne aktier imidlertid maksimalt udgøre 3 % af den samlede udstedte aktiekapital. Da Lån & Spar agerer som market maker i egne aktier, har banken fået tilladelse fra Finanstilsynet til at erhverve egne aktier med henblik på videresalg inden for en nettoramme på 20.000 t.kr.

Aktiekapitalen kan efter bestyrelsens nærmere bestemmelse med hensyn til tid og vilkår forhøjes ad en eller flere gange med indtil 200 mio. kr. Bemyndigelsen gælder indtil 17. marts 2019, og kan af generalforsamlingen forlænges i perioder på indtil 5 år ad gangen. Forhøjelsen kan ske uden fortegningsret for bankens hidtidige aktionærer, såfremt dette sker til markedskurs eller som vederlag i forbindelse med virksomhedsovertagelse til en værdi, der modsvarer de udstedte aktiers værdi.

Frem til den 17. marts 2019 er bestyrelsen herudover bemyndiget til at forhøje bankens aktiekapital uden fortegningsret for bankens hidtidige aktionærer med op til 2,0 mio. kr. til fordel for ansatte i Lån & Spar og dets datterselskaber.

36 Opskrivningshenlæggelser

Opskrivningshenlæggelser omfatter reserve for opskrivning af domicilejendomme, og er opgjort som foretagne opskrivninger, fratrukket udskudt skat på opskrivningerne. Opskrivningshenlæggelserne kan ikke udloddes som udbytte.

37 Andre reserver

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode omfatter reserve for nettoopskrivning af kapitalandele i Invest Administration A/S, jf. note 22.

Noter – Pengestrømsopgørelse

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
38 Andre poster uden likviditetseffekt		
Regnskabsmæssig fortjeneste ved salg af driftsmidler	-55	-409
Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	-2.087	-2.183
Regulering af pensionsforpligtelse	-1.134	-1.553
I alt	-3.276	-4.145
39 Ændring i driftskapital		
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	-508.747	-372.990
Obligationer til dagsværdi	-770.635	-288.118
Aktier m.v.	9.576	-15.401
Øvrige aktiver	-48.428	-67.007
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.900	6.816
Indlån og anden gæld	1.042.163	1.352.372
Øvrige forpligtelser	30.686	10.298
I alt	-241.485	625.970

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

40 Basisindtjening

	Basis- indtjening	Udgifter til nødlidende banker	Øvrige poster	Resultat- opgørelsen i alt
2014				
Renteindtægter	563.467	0	0	563.467
Renteudgifter	134.906	0	0	134.906
Netto renteindtægter	428.561	0	0	428.561
Udbytte af aktier m.v.	2.915	0	0	2.915
Gebyrer og provisionsindtægter	252.755	0	0	252.755
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	35.516	0	0	35.516
Netto rente- og gebyrindtægter	648.715	0	0	648.715
Kursreguleringer	7.453	0	9.940	17.393
Andre driftsindtægter	2.219	0	0	2.219
Udgifter til personale og administration	453.295	0	0	453.295
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	20.225	0	0	20.225
Andre driftsudgifter	0	20.302	0	20.302
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	44.314	0	0	44.314
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	0	2.087	2.087
Resultat før skat	140.553	-20.302	12.027	132.278
2013				
Renteindtægter	535.882	0	0	535.882
Renteudgifter	126.367	0	0	126.367
Netto renteindtægter	409.515	0	0	409.515
Udbytte af aktier m.v.	6.430	0	0	6.430
Gebyrer og provisionsindtægter	208.462	0	0	208.462
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	29.102	0	0	29.102
Netto rente- og gebyrindtægter	595.305	0	0	595.305
Kursreguleringer	4.777	0	1.296	6.073
Andre driftsindtægter	5.302	0	0	5.302
Udgifter til personale og administration	444.555	0	0	444.555
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	18.026	0	0	18.026
Andre driftsudgifter	0	19.717	0	19.717
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	29.559	0	0	29.559
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	0	2.183	2.183
Resultat før skat	113.244	-19.717	3.479	97.006

Basisindtjeningen opgøres som resultat før skat eksklusiv kursreguleringer af værdipapirer m.v., udgifter til nødlidende banker og resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

	2014	2013
41 Revisionshonorar		
Honorar vedrørende ordinær revision	552	449
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	106	112
Andre ydelser	105	148
I alt	763	709

42 **Ledelsens aflønning m.v.**

Bestyrelsens aflønning

Vederlaget til bestyrelsen er et fast årligt honorar, som reguleres med DA's årlige lønstigningstakst. For regnskabsåret 2014 vil der blive udbetalt følgende honorarer: formanden 196 t.kr., næstformænd 136 t.kr. og øvrige bestyrelsesmedlemmer 106 t.kr.

Anders Bondo Christensen	196	193
Peter Ibsen	136	134
Erik Jylling (udtrådt pr. 17. marts 2014)	0	134
Finn R. Larsen (indtrådt pr. 17. marts 2014)	136	0
Jørn Rise Andersen	106	104
Grete Christensen	106	104
Henrik Horup	106	104
Bente Sorgenfrey	106	104
Lars Wallberg	106	104
Helle Bagge Britze (udtrådt pr. 17. marts 2014)	0	104
Carsten Mærsk Clausen (indtrådt pr. 17. marts 2014)	106	0
Klaus Jespersen	106	104
Karsten Poul Jørgensen (indtrådt pr. 17. marts 2014)	106	0
Peter Christian Sommer	106	104
Palle Tipsmark (udtrådt pr. 17. marts 2014)	0	104
I alt	1.422	1.397

Direktionens aflønning

Aflønningen af direktionen er baseret på en fast løn. Aflønningen følger i øvrigt bankens generelle lønpolitik. Den generelle lønpolitik er udarbejdet i henhold til bekendtgørelse om lønpolitik samt oplysningsforpligtelser om aflønning i finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder, og kan læses på hjemmesiden lsb.dk/loenpolitik_2014

I perioden 2006-2008 var direktionen omfattet af bankens incitamentsordning jf. note 43, Aktiebaserede incitamentsordninger.

Udover medlemmerne af direktionen er der 15 heltidsbeskæftigede (2013: 15 heltidsbeskæftigede) der har væsentlig indflydelse på bankens risikoprofil. Deres samlede vederlag udgør 18.477 t.kr. (2013: 17.894 t.kr.). Af det samlede vederlag udgør 800 t.kr. bonus m.v. (2013: 670 t.kr.).

	Løn	Pension	Ikke-monetær ydelse	Fast aflønning i alt	Variabel aflønning	Aflønning i alt
2014						
John Christiansen	2.992	421	115	3.528	200	3.728
Jesper Schiøler	2.150	295	105	2.550	200	2.750
I alt	5.142	716	220	6.078	400	6.478

I ovenstående beløb er indeholdt en regulering af direktionens aflønning med tilbagevirkende kraft til 1. januar 2013. For John Christiansen udgør den årlige regulering 175 t.kr. plus pension og for Jesper Schiøler 150 t.kr. plus pension.

2013

John Christiansen	2.605	367	120	3.092	0	3.092
Jesper Schiøler	1.824	249	92	2.165	0	2.165
I alt	4.429	616	212	5.257	0	5.257

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

42 Ledelsens aflønning m.v. fortsat

Direktionens pensions- og fratrædelsesvilkår

Direktionen er omfattet af en bidragsbaseret pensionsordning, hvor banken betaler et pensionsbidrag på 14 % af det pensionsgivende vederlag.

John Christiansen kan fratræde med 6 måneders varsel, mens Jesper Schiøler kan fratræde med 2 måneders varsel. Direktionen skal fratræde senest, når de fylder 70 år. Ved bankens eventuelle opsigelse af John Christiansen skal der gives et varsel på 12 måneder, og han skal ydes en fratrædelsesgodtgørelse på 12 måneders løn. Ved bankens eventuelle opsigelse af Jesper Schiøler skal der gives et varsel på 9 måneder, og han skal ydes en fratrædelsesgodtgørelse på minimum 7 måneders løn.

John Christiansen har accepteret en konkurrenceklausul, så hvis han opsiger sin stilling, kan banken forhindre ham i at arbejde for en konkurrerende virksomhed i 9 måneder efter fratrædelsen. Ønsker banken dette, skal han udbetales et beløb svarende til 18 måneders løn. For Jesper Schiøler er en tilsvarende konkurrenceklausul gældende i 6 måneder efter hans fratrædelse, og kompensationen svarer til 12 måneders løn.

Lån til direktion, bestyrelse og nærtstående parter

Størrelse af lån, pant, kaution eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelse:

	2014	2013
<i>Direktion</i>		
Lån, garantier m.v.	60	60
Sikkerhed stillet for ovenstående lån, garantier m.v.	0	0
Blanco	60	60
<i>Bestyrelse</i>		
Lån, garantier m.v.	4.248	4.813
Sikkerhed stillet for ovenstående lån, garantier m.v.	1.615	345
Blanco	2.633	4.468

Ovenstående er opgjort i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed § 78.

Engagementer med direktion og aktionærvælgt bestyrelsesmedlemmer er bevilget på almindelige kundevilkår. Engagementer med medarbejdervælgt bestyrelsesmedlemmer er bevilget på personalevilkår. Den gennemsnitlige rentesats for engagementer med direktionen udgør 17,7% (2013: 17,7%) og 5,67% (2013: 7,8%) for engagementer med bestyrelsen.

Bestyrelsens og direktionens beholdning af aktier (husstanden)

Anders Bondo Christensen	0	0
Peter Ibsen	0	0
Erik Jylling (udtrådt 17. marts 2014)	-	0
Finn R. Larsen (indtrådt 17. marts 2014)	0	-
Jørn Rise Andersen	0	0
Grete Christensen	0	0
Henrik Horup	0	0
Bente Sorgenfrey	0	0
Lars Wallberg	0	0
Helle Britze (udtrådt 17. marts 2014)	-	63
Carsten Mærsk Clausen (indtrådt 17. marts 2014)	0	-
Klaus Jespersen	166	166
Karsten Poul Jørgensen (indtrådt 17. marts 2014)	0	-
Peter Christian Sommer	253	253
Palle Tipsmark (udtrådt 17. marts 2014)	-	63
John Christiansen	2.080	2.080
Jesper Schiøler	600	600

Den samlede bestyrelses (inklusive nærtstående) aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S udgør 419 stk. à kurs 413,5, hvilket giver en samlet kursværdi på 173 t.kr. (2013: 161 t.kr.)

Den samlede direktionens (inklusive nærtstående) aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S udgør 2.680 stk. à kurs 413,5, hvilket giver en samlet kursværdi på 1.108 t.kr. (2013: 791 t.kr.)

Den samlede aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S hos alle personer (inklusive bestyrelse og direktion) omfattet af Værdipapirhandelslovens § 28a udgør 7.259 stk. à kurs 413,5, hvilket giver en samlet kursværdi på 3.002 t.kr. (2013: 2.359 t.kr.)

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

43 Aktiebaserede incitamentsordninger

Banken har ingen aktive incitamentsordninger. Nedenstående vedrører incitamentsordningen, som ophørte ved udgangen af 2008. Uudnyttede optioner skal udnyttes inden 18. marts 2016.

Aktieoptioner:	Direktion	Under- og vice- direktører	Øvrige ledende med- arbejdere	Øvrige med- arbejdere	I alt
2014					
Antal, primo	0	0	0	1.900	1.900
Udnyttet	0	0	0	-124	-124
Antal, ultimo	0	0	0	1.776	1.776
2013					
Antal, primo	950	0	0	2.177	3.127
Udnyttet	-950	0	0	0	-950
Fortabt	0	0	0	-277	-277
Antal, ultimo	0	0	0	1.900	1.900

Der er i 2014 udnyttet 124 aktieoptioner (2013: 950) til en gennemsnitskurs på 100 (2013: 100). Den gennemsnitlige markedskurs på udnyttelsestidspunkterne var kurs 373,75 (2013: 283,0).

De 950 aktieoptioner under direktionen tilhørte bankdirektør Jesper Schiøler.

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

44 Dagsværdi af finansielle instrumenter

	2014		2013	
	Regnskabs- mæssig værdi	Dags- værdi	Regnskabs- mæssig værdi	Dags- værdi
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.111.571	2.111.571	2.273.979	2.273.979
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	188.035	188.035	192.081	192.081
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.757.828	8.757.828	8.249.081	8.249.081
Obligationer, handelsbeholdning	2.135.729	2.135.729	1.365.094	1.365.094
Aktier, handelsbeholdning	42.616	42.616	41.762	41.762
Aktier, uden for handelsbeholdning	62.953	62.953	73.383	73.383
Afledte finansielle instrumenter	8.698	8.698	14.701	14.701
Andre finansielle aktiver	40.517	40.517	39.401	39.401
Finansielle aktiver i alt	13.347.947	13.347.947	12.249.482	12.249.482
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	38.444	38.444	34.544	34.544
Indlån og anden gæld	12.093.538	12.093.538	11.051.375	11.051.375
Afledte finansielle instrumenter	9.066	9.066	14.850	14.850
Andre finansielle forpligtelser	3.901	3.901	3.426	3.426
Efterstillede kapitalindskud	100.000	100.000	100.000	100.000
Finansielle forpligtelser i alt	12.244.949	12.244.949	11.204.195	11.204.195

Finansielle indstrumenter måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, udlån, gæld til kreditinstitutter og centralbanker og indlån er i langt overvejende grad variabelt forrentet. Dagsværdien svarer derfor tilnærmelsesvist til den regnskabsmæssige værdi.

For obligationer og aktier i handelsbeholdningen opgøres dagsværdien direkte ud fra officielle markedskurser. Aktier uden for handelsbeholdningen omfatter unoterede aktier i forskellige sektorselskaber, hvor dagsværdien fastsættes ud fra mellem aktionærerne aftalte handelskurser. Alternativt anvendes tilgængelige oplysninger om handler eller kapitalværdiberegninger.

Den samlede resultateffekt ved anvendelse af disse metoder er en kursgevinst på 5.157 t.kr. (2013: kurstab på 4.724 t.kr.).

	2014	2013
45 Eventualforpligtelser		
<i>Garantier</i>		
Finansgarantier	169.541	138.577
Tabsgarantier for realkreditudlån	312.885	443.749
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	784.291	450.403
Øvrige garantier	127.543	123.768
I alt	1.394.260	1.156.497

Uudnyttede kredittilsagn

I det omfang, kunderne udnytter endnu ikke uudnyttede tilsagn om kredit, vil der ske et træk på bankens likviditet. Uudnyttede kreditter udgør 7.365.637 t.kr. (2013: 7.165.559 t.kr.). De uudnyttede kreditter vil kunne udnyttes på anfordringsvilkår.

Hæftelser som følge af sambeskatning

Lån & Spar er administrationsselskab i en sambeskatning, og hæfter derfor fra og med 2013 for indkomstskatter m.v. for de sambeskattede selskaber.

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

65

NOTER – SUPPLERENDE OPLYSNINGER

46 Andre forpligtende aftaler

Forpligtelser ved udtræden af datacentral

Lån & Spar har indgået aftale med datacentralen SDC A/S om it-serviceydelser.

Udtræden af denne aftale inden for aftalens opsigelsesperiode udgør maksimalt op til 360.000 t.kr. (2013: 163.000 t.kr.) svarende til gennemsnitlig månedlig betaling i 48 måneder (2013: 36 måneder), samt andel af datacentralens immaterielle aktiver.

Lejeforpligtelse

Lån & Spar har indgået længerevarende lejekontrakter, hvor årets betalte leje vedrørende disse udgør 14.510 t.kr. (2013: 13.831 t.kr.).

	2014	2013
<i>Lejeforpligtelse:</i>		
0 til 1 år	13.037	12.440
1 til 5 år	11.791	17.610
Over 5 år	574	0
Lejeforpligtelse i alt	25.402	30.050

Medarbejderforpligtelse

Lån & Spar har medarbejderforpligtelser ud over sædvanlige ansættelsesvilkår, der udløses i tilfælde af alvorlig sygdom eller død. Forpligtelserne udgør maksimalt 1.838 t.kr. (2013: 2.121 t.kr.)

Konceptbanken

Lån & Spar er over for Sparbanken Øresund AB forpligtet til at bidrage til funding af aktiviteterne i Konceptbanken. Banken har ydet Sparbanken Øresund AB et lån på 78,6 mio. kr. som følge heraf.

47 Sikkerhedsstillelser

Lån & Spar har over for danske og udenlandske clearingcentraler m.v. deponeret obligationer til en samlet kursværdi på 103.900 t.kr. (2013: 103.877 t.kr.)

48 Fælles kontrollerede aktiviteter

Lån & Spar deltager i følgende fælles kontrollerede aktiviteter:

	Ejerandel	Andre deltagere
Konceptbanken	50 %	Sparbanken Øresund AB, Sverige

Konceptbanken er en afdeling af Sparbanken Øresund AB. Aktiviteten omfatter udstedelse af co-branded MasterCard og en internetbank.

49 Nærtstående parter

Lån & Spar definerer nærtstående parter som bestående af:

- Lån & Spars direktion og bestyrelse.
- Lån & Spar Fond, hvor 2 af 4 bestyrelsesmedlemmer udpeges iblandt og af Lån & Spar's bestyrelse.
- Lån & Spar Fond's bestyrelse, hvor 2 ud af 4 bestyrelsesmedlemmer udpeges iblandt og af Lån & Spar's bestyrelse.
- Invest Administration A/S, hvor banken ejer 100 % af aktiekapitalen.
- Konceptbanken, som er en fælles kontrolleret aktivitet.

Transaktioner med direktion og bestyrelse er beskrevet i note 42, Ledelsens aflønning m.v.

Banken har ydet Sparbanken Øresund AB et lån på 78,6 mio. kr. (100 mio. sek.) til funding af Konceptbanken. Lånet forrentes med pengemarkedsrenten med et tillæg.

Herudover har der kun været transaktioner af uvæsentlig betydning med de nærtstående parter.

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

50 Selskabsloven § 55

I henhold til Selskabsloven § 55 kan det oplyses, at følgende aktionærer har anmeldt at eje 5 % eller mere af aktiekapitalen i Lån & Spar Bank A/S:

	Antal aktier	Procent af aktiekapital
Pensionskasser tilknyttet PKA, Tuborg Boulevard, 2900 Hellerup	293.604	10,83 %
LB Forsikring A/S, Farvergade 17, 1463 København K.	280.764	10,36 %
Politiforbundet, Det Særlige Fond, H.C. Andersens Boulevard 38, 1553 København V.	271.000	10,00 %
Danmarks Lærerforening, Vandkunsten 12, 1467 København K.	242.939	8,96 %

51 Afledte finansielle instrumenter

Opdelt efter restløbetid	2014		2013	
	Nominel værdi	Markeds- værdi netto	Nominel værdi	Markeds- værdi netto
<i>0-3 mdr.</i>				
<i>Valutakontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	1.966.947	8.341	5.011.900	14.701
Terminer/futures, salg	1.966.837	-8.452	4.928.697	-14.849
<i>3-12 mdr.</i>				
<i>Valutakontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	92.931	725	0	0
Terminer/futures, salg	93.447	-246	0	0
<i>0-3 mdr.</i>				
<i>Rentekontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	204.260	2.640	23.994	-75
Terminer/futures, salg	160.206	-1.113	1.968	22
Markedsværdi				
	2014		2013	
	Positiv	Negativ	Positiv	Negativ
<i>Valutakontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	9.066	0	14.701	0
Terminer/futures, salg	0	8.698	0	14.849
<i>Rentekontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	2.640	0	0	75
Terminer/futures, salg	0	1.113	22	0
I alt	11.706	9.811	14.723	14.924
<i>Gennemsnitlig markedsværdi</i>				
<i>Valutakontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	14.418	0	19.228	0
Terminer/futures, salg	0	14.332	0	19.251
<i>Rentekontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	1.736	281	675	594
Terminer/futures, salg	216	1.586	642	336
I alt	16.370	16.199	20.545	20.181

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

52 Hoved- og nøgletal 2010-2014

Nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom.

	2014	2013	2012	2011	2010
Netto rente- og gebyrindtægter	648.715	595.305	570.720	509.166	459.003
Kursreguleringer	17.393	6.073	20.387	6.872	12.016
Udgifter til personale og administration	453.295	444.555	430.414	402.902	378.198
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	44.314	29.559	36.301	29.566	34.829
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	2.087	2.183	1.916	1.317	2.251
Årets resultat	101.465	71.727	78.066	43.619	45.649
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.757.828	8.249.081	7.876.091	7.282.535	6.666.752
Egenkapital i alt	992.136	929.870	837.750	773.824	730.945
Aktiver i alt	13.692.504	12.550.070	10.991.804	9.840.879	9.615.923
Finanstilsynets nøgletalsmodel					
Kapitalprocent	16,3	18,9	16,2	17,8	18,3
Kernekapitalprocent	14,8	16,3	15,5	15,3	15,6
Egenkapitalforrentning før skat (%)	13,8	11,0	12,8	7,8	8,7
Egenkapitalforrentning efter skat (%)	10,6	8,1	9,7	5,8	6,4
Indtjening pr. omkostningskrone	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1
Renterisiko (%)	3,5	1,9	1,3	2,0	2,8
Valutaposition (%)	5,8	7,1	5,5	7,9	7,2
Valutarisiko (%)	0,1	0,1	0,0	0,1	0,3
Udlån i forhold til indlån (%)	73,5	75,8	82,5	89,1	83,2
Udlån i forhold til egenkapital	8,8	8,9	9,4	9,4	9,1
Årets udlånsvækst (%)	6,2	4,7	8,2	9,2	3,0
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet (%)	160,9	160,0	130,8	106,1	168,6
Summen af store eksponeringer (%)	32,6	17,4	50,9	34,2	78,3
Årets nedskrivningsprocent	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4
Afkastningsgrad beregnet som forholdet mellem årets resultat og aktiver i alt (%)	0,7	0,6	0,7	0,4	0,5
Årets resultat pr. aktie (kr.)	37,6	27,3	30,4	17,2	18,3
Indre værdi pr. aktie (kr.)	367,6	344,4	327,0	300,6	292,0
Udbytte pr. aktie (kr.)	8,0	7,0	7,0	5,0	5,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie	11,0	10,8	9,0	15,7	15,0
Børskurs/indre værdi pr. aktie	1,1	0,9	0,8	0,9	0,9

Sammenligningstal for 2010-2012 er tilpasset som følge af ændringer i anvendt regnskabspraksis i 2013.



TIL SALG
EDC

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2014 for Lån & Spar Bank A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af instituttets aktiver og passiver, finansielle stilling

pr. 31. december 2014 samt af resultatet af instituttets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2014.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som instituttet kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 4. februar 2015

Direktionen

John Christiansen
Adm. direktør

Jesper Schiøler
Bankdirektør

Bestyrelsen

Anders Bondo Christensen
(Formand)

Peter Ibsen
(1. næstformand)

Finn Rosendal Larsen
(2. næstformand)

Jørn Rise Andersen

Grete Christensen

Henrik Horup

Bente Sorgenfrey

Lars Wallberg

Carsten Mærsk Clausen

Klaus Jespersen

Karsten Poul Jørgensen

Peter Christian Sommer

Intern revisors erklæringer

Til kapitalejerne i Lån & Spar Bank A/S

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Lån & Spar Bank A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2014, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter Lov om finansiell virksomhed samt danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Den udførte revision

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. og efter internationale standarder om revision. Dette kræver, at vi planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

Revisionen er udført i henhold til den arbejdsdeling, der er aftalt med ekstern revision, og har omfattet vurdering af etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici. Ud fra væsentlighed og risiko har vi stikprøvevis efterprøvet grundlaget for beløb og øvrige oplysninger i årsregnskabet. Revisionen har endvidere omfattet vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Vi har deltaget i revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at de etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod selskabets rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici, fungerer tilfredsstillende.

Det er tillige vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2014 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2014 i overensstemmelse med Lov om finansiell virksomhed samt danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til Lov om finansiell virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

København, den 4. februar 2015

Jan Møiniche
Revisionschef

Den uafhængige revisors erklæringer

Til kapitalejerne i Lån og Spar Bank A/S Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Lån & Spar Bank A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2014, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for instituttets udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af instituttets interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af instituttets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2014 samt af resultatet af instituttets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2014 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiell virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

København, den 4. februar 2015

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Henrik Wellejus
statsautoriseret revisor

Per Rolf Larssen
statsautoriseret revisor

Repræsentantskab

Lisa Herold Ferbing, Forbundsformand - Formand

Dorte Lange, Næstformand - Næstformand

Leif Søndergaard, Magister

Christian Smedegaard, Seniorkonsulent

Steen Holse Andersen, Direktør

Kim Østerbye, Forbundsformand

Peter Nielsen, Sektionsdirektør, Økonomi

Søren Dal Thomsen, Adm. direktør

Paul Brüniche-Olsen, Direktør

Ivan Jespersen, Sekretariatsleder

John Rasmussen, Direktør

Annette Nordstrøm Larsen, Formand

Bo Holmsgaard, Sekretariatschef

Jens Kragh, Direktør

Kirsten Halkier, Financiel Controller

Kim Simonsen, Forbundsformand

Anne Mette Toftegaard, Administrerende direktør

Bente Ystrøm, Økonomi- og driftschef

Jørn Uffe Nielsen, Formand

Dorte Steenberg, 2. næstformand

H.C. Drewsen, Fondschef

Henning Pedersen, Formand

Susanne Engstrøm, Formand

Jesper Korsgaard Hansen, Formand

Claus Peter Hartmann, Næstformand

Flemming Skov Jensen, Direktør, Cand.polit.

Niels Hedeager, Forhandlingsudvalgsmedlem

Camilla Noelle Rathcke, Formand

Finn Borgquist, Direktør

Peter Damgaard Jensen, Administrerende direktør

Vibeke Westh, Kredsformand

Claus Oxfeldt, Forbundsformand

Hanne Pontoppidan, Formand

Kirsten Andersen, Forbundshovedkasserer

Bent Fabricius, Formand

Ove Brandstrup-Andersen, Investmentmanager

Else Nyvang, Medlemsdirektør

Lars Ellehave-Andersen, Koncerndirektør

Lone Clausen, Næstformand

Jørgen Jensen, Politiasistent

Anni Pilgaard, 1. næstformand

Jan Kamp Justesen, Direktør

Steen Vedsted Sørensen, Økonomichef

Ellen Fænøe, Civilingeniør

Gordon Ørskov Madsen, Lærer

Bente Anderskov, Aktiechef

Preben Steenholdt Pedersen, Forbunds-næstformand

Leif Jensen, Forbundsformand

Niels Henrik Nielsen, Togfører

Kirsten Petersen, Afdelingschef

Jytte Osbæck Rasmussen, Forretningsfører

Ole Løndal



Lokalråd

Esbjerg lokalråd

Susanne B. Jensen, Togfører
Kenneth Nielsen, Kredsformand
Niels Hedeager, Forhandlingsudvalgsmedlem
Søren Brinch-Fischer, Lektor
Hanne Madsen, Kontorfuldmægtig
Allan Christensen, Postbud
Per G. Jacobsen, Foreningsnæstformand
Birgit Kjærside Storm, Civilingeniør
Jytte Pharaon-Bonde, Kreds næstformand
Lars Storgaard Andersen, Lærer
Finn Markussen, Faglærer
Anne Nissen, Tillidsrepræsentant

Hillerød lokalråd

Sonny Person, Politiassistent
Merete Svalgaard Knuhtsen, Kredskasserer
Alice Linning, Regionsformand
Preben Buchholtz Hansen
Mette Sofie Haulrich, Kreds næstformand
Katja Munkholm Nielsen, Fuldmægtig
Preben S. Pedersen, Forbunds næstformand

Kolding lokalråd

Anders Petersen, Kredsformand
Karsten Hansen, Regionschef
Søren Wilhardt, Politiassistent
Inger Lis Andresen, Undervisningskonsulent
Jytte Margrethe Kristensen, Kreds næstformand
Rikke Vagn-Hansen, Kredsformand
Erik Malling Eriksen, Lektor
Carsten Weber Hansen, Foreningsformand
Jørgen Jessen, Lektor
John Christiansen, Kredsformand
Ulrik Mosekjær, Viceberedskabsmester
Errol Vium Vestergaard, Lokomotivfører
Carl D. Petersen, Banemester

Odense lokalråd

Steffen Daugaard, Foreningsformand
Jane Vagner Pedersen, Kredsformand
Kurt Bønnelykke, Politiassistent
Anne-Mette Kæseler Jensen, Kredsformand
Hans Hansen, Lektor
John Seier Petersen, Seniorsergent
Karsten Boye Rasmussen, Lektor
Gitte Bech Larsen, Tillidsrepræsentant
Jytte Margrethe Kristensen, Kreds næstformand
Lisbeth Veddel Jensen, Kontorfuldmægtig
Henrik Horup, Forbundsformand
Niels Henrik Nielsen, Togfører
Line Gessø Storm Hansen, Kreds næstformand

Roskilde lokalråd

Mogens Heggelund, Politiassistent
Peter Hansen, Formand
Lars Bonde Eriksen, Formand
Jørn Nielsen, Orlogskaptajn
Nils Kristian Håkansson, Kreds næstformand
Kirsten Andersen, Forbundshovedkasserer

Aalborg lokalråd

Jytte Wester, Kredsformand
Stanley Harding Simonsen, Politiassistent
Arne Haugaard, Tidl. formand
Ole K. Hansen, Togfører
Poul Buus, Foreningsnæstformand
Hugo Nielsen, Seniorsergent
Jan Sørensen, Overmekaniker
Helle Kjærager Kanstrup, Kreds næstformand
Lisa Wieweg Rosendahl
Lars Busk Fjelsted Hansen, Kredsformand
Søren Kogsbøll, 2. næstformand
Leif Primdal, Lærer
Lars Munkholm, Major
Uffe Stæhr, Ingeniør

Aarhus lokalråd

Claus Peter Hartmann, Næstformand

Hans Kjærgaard Jensen, Postvagtmester

Peter Hansen, Fuldmægtig. cand. scient. pol

Jesper Weber Skorstengaard, Kredsformand

Johnny Monefeldt Specht, Kredsformand

Bjarne Pedersen, Sikringsmester

Kjeld Folmer Andersen, Ingeniør

Leon Sørensen, Fællestillidsrepræsentant

Anita Frank, Foreningskasserer

Benny Jepsen, Mekaniker

Peter Jørgensen, Politiassistent

Peter Ølgaard, Faglærer

Susanne Kjærsgaard Lindberg, Kreds næstformand



Loyalitetsbanker

Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Lån & Spar Bank

djoef@lsb.dk, www.djoeffordelsbanken.dk,
telefon 3378 1975

Danmarks Lærerforening, Lån & Spar Bank

dlf@lsb.dk, www.lsb.dk/dlf, telefon 3378 1930

Danske Bioanalytikere, Lån & Spar Bank

dbio@lsb.dk, lsb.dk/dbio, telefon 3378 1918

Dansk Jernbaneforbund, SPOR-Banken

dj@lsb.dk, www.sporbanken.dk, telefon 3378 1960

Dansk Sygeplejeråd, DSR Bank

dsr@lsb.dk, www.dsrbank.dk, telefon 3378 1927

Dansk Told & Skatteforbund, DTS-Bank

dts@lsb.dk, www.dtsbank.dk, telefon 3378 1955

Den Danske Dyrlægeforening, Lån & Spar Bank

ddd@lsb.dk, www.dddfordelsbanken.dk, telefon 3378 1983

Den Danske Landinspektørforening, Lån & Spar Bank

ddl@lsb.dk, www.lsb.dk/ddl, telefon 3378 1924

DM, DM Bank

dmbank@lsb.dk, www.dmbank.dk, telefon 3378 1952

Farmakonomforeningen, Farmakonom Bank

ff@lsb.dk, www.farmakonombank.dk, telefon 3378 1905

Forbrugsforeningen, Lån & Spar Bank

forbrugsforeningen@lsb.dk,
www.lsb.dk/forbrugsforeningen, telefon 3378 1916

Forbundet Kommunikation og Sprog, KS Bank

ksbank@lsb.dk, www.ksbank.dk, telefon 3378 1970

Forsvarets Civil-Etat, FCE Bank

fce@lsb.dk, www.fcebank.dk, telefon 3378 1972

Frie Skolers Lærerforening, Lån & Spar Bank

fsl@lsb.dk, www.lsb.dk/fsl, telefon 3378 1948

Gymnasieskolernes Lærerforening, Lån & Spar Bank

gl@lsb.dk, www.glfordelsbanken.dk, telefon 3378 1979

HK/Post & Kommunikation, PoKoBank

poko@lsb.dk, www.pokobank.dk, telefon 3378 1954

HK/Trafik & Jernbane, Lån & Spar Bank

hktj@lsb.dk, lsb.dk/hktj, telefon 3378 1907

Ingeniørforeningen i Danmark, IDA Bank

ida@lsb.dk, www.idabank.dk, telefon 3378 1950

Jordbrugsakademikerne, Lån & Spar Bank

jaf@lsb.dk, www.jafordelsbanken.dk, telefon 3378 1984

Jordbrugsteknologer i Danmark, Lån & Spar Bank

jid@lsb.dk, lsb.dk/jid, telefon 3378 1917

Konstruktørforeningen, Lån & Spar Bank

kf@lsb.dk, www.lsb.dk/kf, telefon 3378 1912

Københavns Kommunes Embedsmandsforening,**KKE Bank**

kke@lsb.dk, www.kkebank.dk, telefon 3378 1968

Københavns Lærerforening, KLF Bank

klf@lsb.dk, www.klfbank.dk, telefon 3378 1904

Lægeforeningen, Lån & Spar Bank

lf@lsb.dk, www.lffordelsbanken.dk, telefon 3378 1977

Lærerstuderendes Landskreds, Lån & Spar Bank

ll@lsb.dk, www.llfordelsbanken.dk, telefon 3378 1967

Maskinmestrenes Forening, Maskinmestrenes Bank

mmf@lsb.dk, www.maskinmestrenesbank.dk,
telefon 3378 1971

Pharmadanmark, Pharmabank

pharma@lsb.dk, www.pharmabank.dk, telefon 3378 1956

Politiforbundet, Politibanken

politibanken@lsb.dk, www.politibanken.dk,
telefon 3378 1966

PROSA, PROSA-Bank

prosa@lsb.dk, www.prosabank.dk, telefon 3378 1974

Præsteforeningen, Lån & Spar Bank

praesteforeningen@lsb.dk, www.lsb.dk/praesteforeningen,
telefon 3378 1908

Radiograf Rådet, Radiografbank

radiografbank@lsb.dk, www.radiografbank.dk,
telefon 3378 1987

Sammenslutningen af Funktionærer, SafuBank

safu@lsb.dk, www.safubank.dk, telefon 3378 1963

CO10, CO10 Bank

co10@lsb.dk, www.co10bank.dk, telefon 3378 1906

Søfartens Ledere, Søfartens Bank

sl@lsb.dk, www.soefartensbank.dk, telefon 3378 1969

Tandlægeforeningen, Lån & Spar Bank

tandlaegeforeningen@lsb.dk,
www.lsb.dk/tandlaegeforeningen, telefon 3378 1958

Uddannelsesforbundet, Uddannelsesforbundsbanken

uddannelsesforbundet@lsb.dk,
www.uddannelsesforbundsbanken.dk, telefon 3378 1965

Fondsbørsmeddelelser og finanskalender

Fondsbørsmeddelelser 2014

3. november 2014	Kvartalsrapport 1.-3. kvartal 2014
15. september 2014	Finanskalender
20. august 2014	Halvårsrapport 2014
31. juli 2014	Påbud fra Finanstilsynet
30. juli 2014	Indberetningspligtig handel
13. maj 2014	Kvartalsrapport 1. kvartal 2014
24. marts 2014	Salg af ejerandel i Nets Holding A/S
18. marts 2014	Vedtægter
17. marts 2014	Forløb af ordinær generalforsamling
18. februar 2014	Indkaldelse til generalforsamling
6. februar 2014	Ordinært valg af medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen
5. februar 2014	Årsrapport 2013
5. februar 2014	Årsregnskabsmeddelelse 2013

Finanskalender 2015

28. oktober 2015	Kvartalsrapport 1.-3. kvartal 2015
20. august 2015	Halvårsrapport 2015
7. maj 2015	Kvartalsrapport 1. kvartal 2015
4. februar 2015	Årsrapport 2014

Rådgivningscentre og adresser

Hovedkontor

Højbro Plads 9-11, 1200 København K
Telefon 3378 2000
Telefax 3378 2007
E-mail: lsb@lsb.dk
CVR: 13 53 85 30

Amager

Amagerbrogade 52, 2300 København S
Telefon 3266 1600
Telefax 3266 1609
E-mail: amager@lsb.dk
Filialchef Jesper Schow Petersen

Brønshøj

Frederikssundsvej 154D, 2700 Brønshøj
Telefon 3827 5500
Telefax 3827 5509
E-mail: broenshoej@lsb.dk
Filialchef Jacob Cruse

Esbjerg

Strandbygade 21, 6700 Esbjerg
Telefon 7613 4800
Telefax 7613 4809
E-mail: esbjerg@lsb.dk
Filialchef Marianne Ruge

Falkoner

Rolighedsvej 6, 1958 Frederiksberg C
Telefon 3815 5000
Telefax 3815 5009
E-mail: falkoner@lsb.dk
Filialdirektør Jan Tolstrup

Frederiksberg

Gl. Kongevej 121, 1850 Frederiksberg C
Telefon 3821 7100
Telefax 3821 7109
E-mail: frederiksberg@lsb.dk
Filialdirektør Jette Ramsø Larsen

Hellerup

Strandvejen 76, 2900 Hellerup
Telefon 3945 8900
Telefax 3945 8909
E-mail: hellerup@lsb.dk
Filialchef Tonny Langhoff Wilms

Hillerød

Frederiksværksgade 17, 3400 Hillerød
Telefon 4829 7700
Telefax 4829 7709
E-mail: hillerod@lsb.dk
Filialchef Ulrik Ryel-Jepsen

Højbro Plads

Højbro Plads 9-11, 1200 København K
Telefon 3378 2300
Telefax 3378 2309
E-mail: hojbro@lsb.dk
Filialdirektør Trine Helbrandt

Kolding

Buen 2, 6000 Kolding
Telefon 7630 4600
Telefax 7630 4609
E-mail: kolding@lsb.dk
Filialchef Asger Dissing Munk

Lyngby

Lyngby Hovedgade 52,
2800 Kgs. Lyngby
Telefon 4520 2600
Telefax 4520 2609
E-mail: lyngby@lsb.dk
Filialdirektør Mikael Østervig Andersen

Nørreport

Nørre Voldgade 21, 1358 København K
Telefon 3338 2400
Telefax 3338 2409
E-mail: noerrereport@lsb.dk
Filialchef Louise Skov Christensen

Odense

Slotsgade 2, 5000 Odense C
Telefon 6314 3000
Telefax 6314 3009
E-mail: odense@lsb.dk
Filialdirektør Cliff Szast

Peter Bangs Vej

Peter Bangs Vej 61, 2000 Frederiksberg
Telefon 3816 6200
Telefax 3816 6209
E-mail: peterbangsvej@lsb.dk
Filialdirektør Niclas Julius Gaard

Roskilde

Gl. Landevej 1A, 4000 Roskilde
Telefon 4631 2900
Telefax 4631 2909
E-mail: roskilde@lsb.dk
Filialchef Lotte Busk

Valby

Valby Langgade 31, 2500 Valby,
Telefon 3618 8100
Telefax 3618 8109
E-mail: valby@lsb.dk
Filialchef Annette Rønne Gudbergesen

Vesterbro

Reventlowsgade 12,
1651 København V
Telefon 3378 2200
Telefax 3378 2209
E-mail: vesterbro@lsb.dk
Filialdirektør Nickie Ebling

Østerbro

Triangeln 4, 2100 København Ø
Telefon 3547 1700
Telefax 3547 1709
E-mail: oesterbro@lsb.dk
Filialdirektør Torben Andersen

Aalborg

Algade 58, 9000 Aalborg
Telefon 9936 4400
Telefax 9936 4409
E-mail: aalborg@lsb.dk
Filialdirektør Jesper Strandquist

Århus

Ryesgade 23, 8000 Århus C
Telefon 8932 4500
Telefax 8932 4509
E-mail: aarhus@lsb.dk
Filialdirektør Jesper Stenholt

Internetadresse:
www.lsb.dk





Lån & Spar Bank A/S
Højbro Plads 9-11
1200 København K
CVR-nr.: 13538530